



KREMNIČKÉ NOVINY

INFORMAČNÝ MESAČNÍK SAMOSPRÁVY

XXIV. ročník

www.kremnica.sk

noviny@kremnica.sk

nepredajné

29. máj 2015

Nájdete v čísle:

Cestu medzi Starou Kremničkou a Kremnicou budú opravovať do októbra

Mestská polícia informuje

str. 3

Prednášam, teda som

8. ročník medzinárodnej prehliadky ZUŠ

str. 4

90 rokov v živote knižnice J. Kollára

cyklus na pokračovanie

str. 6

Najlepšie blogerky sú aj Kremničanky

str. 8

Kolkári skončili v súťaži na druhom mieste

str. 11

Komplexná rekonštrukcia 9,5 km úseku cesty I/65 medzi Starou Kremničkou a Kremnicou by mala trvať šesť mesiacov. Cena prác presahuje 6 miliónov eur.

Rekonštrukciu cesty realizuje Slovenská správa ciest. Podľa hovorkyne Zuzany Hromcovej hlavný dôvod rekonštrukcie tohto úseku je zlý bezpečnostný stav cesty. Ďalšou podmienkou výberu vhodného úseku bolo, aby cesta bola súčasťou siete Pan - Európskych koridorov a prihliadalo sa aj na intenzitu dopravy na danom úseku.

V rámci rekonštrukcie tejto stavby, ktorá má dĺžku cca 9,5 km, bude v zmysle vytipovaných častí tohto úseku realizovaná výmena krytu vozovky, zrezávanie a dosýpanie nespúšaných krajnic, výmena a dopĺňanie cestných zvodidiel, úprava príľahlých múrov, repasácia mostov a priepustov. Ďalej sa zrealizuje výmena a doplnenie zvislého dopravného značenia a pribudne nové vodorovné dopravné značenie. Pre zlepšenie orientácie vodičov



za zníženej viditeľnosti budú doplnené trvalé retroreflexné gombíky zapustené do vozovky a osadené LED gombíky pri priechodoch pre chodcov s detekciou pohybu chodca. Ukončenie prác je podľa hovorkyne naplánované na 14. október, rekonštrukcia je spolufinancovaná zo zdrojov EÚ a zmluvná cena pre tento úsek je

vo výške 6 023 448 eur s DPH. Na otázku, kedy príde na rad úsek cesty medzi Kremnicou a Kremnickými Baňami, ktorý je ešte v horšom stave ako rekonštruovaný úsek, hovorkyňa Slovenskej správy ciest Zuzana Hromcová odpovedala: „Rekonštrukcia tohto úseku je podmienená vydaním stavebného povolenia. Na stavbu sa

musí vypracovať žiadosť o nenávratný finančný príspevok, pretože stavba bude hrazená z fondov EÚ, z operačného programu integrovanej infraštruktúry. Realizácia stavby je tiež podmienená začatím a ukončením procesu verejného obstarávania. Zahájenie stavby sa predpokladá v roku 2016.“

Silver Jurtinus

Hudba pod diamantovou klenbou

15. ročník

Medzinárodného festivalu

Petra Michalicu

12. 6. – 10. 7. 2015 Kremnica

Dom komorského grófa, Ul. J. Kollára 541



Informácie: festival@michalica.net, infocentrum@kremnica.sk
predpredaj: Kultúrne a informačné centrum mesta Kremnica
045/ 6742 856

Podrobný program festivalu str. 10

Röntgen v Kremnici nemá kto obsluhovať

Kremnický röntgen, ktorý sa podarilo v roku 2010 zachrániť v Kremnici len vďaka finančnej zbierke, nemá kto obsluhovať. Doterajší pracovník totiž odišiel do dôchodku. V súčasnosti je RDG oddelenie v poliklinike zatvorené a pacienti musia za vyšetrením cestovať do Žiaru nad Hronom.



Mesto zvolalo rokovanie s vedením nemocnice

Na stretnutí so zástupcami mesta Kremnica, starostami spádových obcí, lekármi a odbornou verejnou situáciu vysvetľo-

vala riaditeľka nemocnice Svet zdravia v Žiari nad Hronom Eva Páleníková spolu s námestní-

kom pre liečebno-preventívnu starostlivosť Jurajom Lukačkom.

pokračovanie na str. 2

Pozývame vás na najbližšie rokovanie mestského zastupiteľstva, ktoré sa uskutoční vo štvrtok 18. júna 2015 o 16.00 v radnej sieni mestského domu.

Röntgen v Kremnici nemá kto obsluhovať

pokračovanie zo str. 1

Zástupcovia Kremnice a spádových obcí, ktoré na opravu röntgenu v roku 2010 finančne prispeli, argumentovali dohodou s bývalým riaditeľom žiarskej nemocnice Rastislavom Kubáňom, že RDG pracovisko v Kremnici ostane minimálne do roku 2018. V apríli 2014 však Všeobecnú nemocnicu Žiar nad Hronom kúpila sieť regionálnych nemocníc Svet zdravia a.s. „Tento záväzok bohužiaľ na našu spoločnosť neprešiel,“ potvrdila Páleníková.

Riaditeľka nemocnice: röntgen je vhodný do múzea

Podľa Páleníkovej je kultúra tohto pracoviska zúfalá a nezodpovedá roku 2015. „Kremnický röntgen je vhodný možno už do múzea,“ povedala riaditeľka. Zásadný problém je však podľa nej to, že pracovník, ktorý doteraz prístroj obsluhoval, odišiel do dôchodku a nemá ho kto nahradiť. Preto od 4. mája žiarska nemocnica zriadila kyvadlovú dopravu zadarmo. Sanitka určená pre pacientov so žiadankou na RDG vyšetrenie odchádza pred polikliniky vždy o 10. hodine dopoludnia. Od 10.30 majú kremnickí pacienti v nemocnici vyhradenú

hodinu na prednostné vyšetrenia. Späť do Kremnice sanitka vyráža zo Žiaru o 11.30. Podľa námestníka Juraja Lukačku z medicínskeho hľadiska jediná obeť, ktorú pacient priniesie, je čas, keďže musí za službou dochádzať. Výsledok vyšetrenia v Žiari je však podľa Lukačku okamžitý a nepomerne kvalitnejší ako v Kremnici.

Starostom dochádzanie na vyšetrenie nevyhovuje

Na vedenie nemocnice sa od starostov spádových obcí a lekárov zniesla kritika. Podľa doktorky Blahyovej kyvadlová doprava nefunguje. „O desiatej je štvrtina pracovnej doby, čiže ja tú dopravu môžem využiť len pre štvrtinu pacientov. Keď príde niekto o jedenástej, už s ním nemá kto ísť, keď príde niekto o siedmej s vytknutým členkom, nebude tri hodiny čakať s bolesťou v Kremnici. Ľudia sa dopravujú sami. Pozrie, koľko snímok Kremničanov bolo za ten čas urobených a koľkých ste previezli vy. Je to určite niekoľkonásobne viac,“ myslí si doktorka Blahyová. Dopravu pacientov kritizovali aj starostovia obcí. Problém opísala starostka obce Ihráč Ľudmila Febenová: „Autobus

na naše obce nepremáva každú hodinu. Ide ráno a príde poobede.“ Podľa starostky Márie Slašťanovej sú občania Kunešova prestárli a častokrát majú problém dostať sa z Kunešova do Kremnice, nie to ešte na kyvadlovú dopravu. „Potom keď sa vrátia, ako sa dostanú zase naspäť?“ pýta sa starostka.

Röntgen v Kremnici zbytočne nezaťažuje nemocnicu v Žiari

Poslančka Klára Popová tvrdí, že röntgen zastaralý nie je. „Repasovali sme ho pred piatimi rokmi a technik sa vyjadril, že röntgen dokáže slúžiť ešte minimálne 8 rokov. Možno nie je digitalizovaný a už sú modernejšie prístroje, ale ten röntgen plní ten účel, ktorý Kremnica potrebuje.“ Podľa Popovej je neprijateľné, aby pacienti chodili do Žiaru, navyše na predchádzajúcich rokovaní nemocnici odporučili niekoľko možných adeptov na prácu s kremnickým röntgenom. Bývalá poslankyňa Viera Mišíková podotkla, že podľa nej röntgenové pracovisko nie je v takom katastrofálnom stave, ako ho opísala riaditeľka Páleníková. Podľa Mišíkovej je naopak nedôstojné starých, chorých ľudí na vyšetrenie vozit' do

Žiaru. Podľa riaditeľa Psychiatrickej nemocnice Tibora Ďuriana by psychiatrickej nemocnici veľmi stúpili náklady, keby museli pacientov vozit' až do Žiaru. Podľa doktora Palúcha röntgen v Kremnici je výhodný aj pre nemocnicu, lebo mnohých pacientov môžu diagnostikovať a znížiť tak zaťaženie žiarskej nemocnice.

Ďalšie rokovanie sa uskutoční do mesiaca

Účastníci rokovania sa dohodli na ďalšom stretnutí, ktoré by sa malo konať do mesiaca. Dovtedy by vedenie nemocnice malo rokovať s potenciálnymi pracovníkmi kremnického RDG pracoviska. Primátor Alexander Ferenčík si myslí, že nemocnice by mala prevádzkovať aj ambulancie, ktoré treba dotovať. „Svet zdravia musí brať nemocnicu a ambulancie, ktoré prebral, ako balík. Niektoré časti sú ziskové, niektoré v strate. V prípade, že by zrušili všetko, čo nemocnici nevytvára zisk, ostala by im polovica oddelení. Nemocnica si nemôže vyberať len hrozienka z koláča,“ tvrdí Alexander Ferenčík. Mesiac je podľa primátora dosť času na to, aby vedenie nemocnice našlo riešenie a röntgen v Kremnici fungoval aj naďalej.

Silver Jurtinus

Mesto Kremnica vyhralo súdny spor so spoločnosťou EURO-BUILDING

Okresný súd v Bratislave rozhodol, že EURO-BUILDING je povinný bezplatne odstrániť vady viacúčelovej haly Relax centra na Skalke. EURO-BUILDING sa s rozsudkom nestotožňuje.

Tri roky trvajúci súdny spor mesta Kremnica so spoločnosťou EURO-BUILDING dal za pravdu mestu. Dodávateľ stavby Relax centra na Skalke musí opraviť vadu strechy prejavujúcu sa v zatekaní cez strešnú krytinu vo všetkých priestoroch haly a vadu prejavujúcu sa nadmernou kondenzáciou vodných pár, podmáčaním sadrokartónového stropu, tvorením plesní stropu a koróziou kovových konštrukcií v bazénovej časti tejto haly. EURO-BUILDING je povinný rekonštrukciu zrealizovať do 90 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň je EURO-BUILDING povinný nahradiť mestu Kremnica trovy konania.

Rozsudok súd ešte nedoručil, spoločnosť EURO-BUILDING ho preto nechcela bližšie komentovať. Napriek tomu však vo svojom stanovisku uviedla, že uvedený rozsudok považuje za nesprávny a vydaný v zjavnom rozpore s vykonaným dokazovaním, ako aj platnými právnymi predpismi. „Počas konania pred súdom bolo znaleckým posudkom vypracovaným znalcom, určeným súdom, konštatované, že projektová dokumentácia dodaná mestom Kremnica nebola vyhotovená v súlade s platnými normami. Mesto Kremnica bolo pritom na nedostatky tejto projektovej dokumentácie z našej strany opakovane upozornené. Naša spoločnosť preto nemôže zodpovedať za súvisiace škody.“

Aj keď mesto súdny spor vyhralo, primátor mesta Alexander Ferenčík to nepovažuje za ukončenie sporu: „Je to rozhodnutie prvostupňového súdu a predpokladám, že protistrana sa odvolá. V tejto chvíli je preto predčasné niečo komentovať.“ Odvolanie naznačuje aj stanovisko spoločnosti EURO-BUILDING: „Nakoľko sa naša spoločnosť s uvedeným rozsudkom nestotožňuje, využije všetky právne prostriedky potrebné na dosiahnutie jeho zmeny tak, aby žaloba mesta Kremnica bola zamietnutá ako neopodstatnená.“

Silver Jurtinus

Bezplatné energetické poradenstvo v Kremnici

Zaujímá vás, ako ušetriť energiu a ktoré obnoviteľné zdroje energie by ste mohli využiť u vás doma? Príďte sa bezplatne poradiť a pozrieť, ako dokážu "zelené" zdroje zásobovať energiou domácnosť. Zobrať môžete aj deti, pripravené sú atraktívne súťaže pre malých a veľkých. Bezplatné energetické poradenstvo ŽIT ENERGIU, ktoré poskytuje Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA), bude priamo v Kremnici k dispozícii vo štvrtok 11. júna 2015.

Svoje otázky môžete konzultovať s energetickými expertmi od 10.00 h do 15.00 h na Štefánikovom námestí v Kremnici. Nenechajte si ujsť návštevu "zeleného domčeka" s fotovoltickou a veternou elektrárnou a ďalšími technickými novinkami, ktoré vám umožnia znížiť spotrebu energie v domácnosti a využívať obnoviteľné zdroje energie. Priamo v domčeku môžete sledovať, ako zariadenia pracujú a koľko energie vyrobí. Prezrite si môžete aj názorné ukážky moderných zatepľovacích systémov a okien. Keďže sa pripravujú pre domácnosti dotácie na využívanie obnoviteľných zdrojov energie, k dispozícii bude aj množstvo ďalších informácií o solárnych kolektoroch, kotloch na biomasu a tepelných čerpadlách. Každý z účastníkov získa užitočné návody s odporúčaniami, ako využívať energiu efektívnejšie. Ak chcete získať širší praktický prehľad o možnostiach úspor energie, ale aj výhodách a obmedzeniach obnoviteľných zdrojov energie, môžete sa zúčastniť prednášky o 13.00 h v priestoroch mestského kultúrneho strediska. Návšteva energetických expertov SIEA priamo v Kremnici patrí medzi 80 poradenských podujatí, ktoré SIEA organizuje priamo v mestách a obciach v rámci projektu bezplatného energetického poradenstva ŽIT ENERGIU. SIEA je príspevkovou organizáciou Ministerstva hospodárstva SR. Poskytovanie poradenstva je spolufinancované z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Kontaktovať energetických expertov SIEA môžete aj na bezplatnej telefónnej linke 0800 199 399, e-mailom alebo osobne v poradenských centrách v Trenčíne, Banskej Bystrici alebo v Košiciach.

Podrobnejšie informácie o bezplatnom energetickom poradenstve nájdete aj na webstránke www.zitenergiou.sk (SIEA)

Mestský úrad pokračuje v kontrole drobných stavieb

Mnohé drobné stavby na mestských pozemkoch sú postavené „načierno“, bez ohlásenia a súhlasu stavebného úradu. Mestský úrad podniká kroky k náprave.

Niektoré drobné stavby, prístrešky, drevárne, plechové garáže a búdky si ich majitelia postavili ešte pred mnohými rokmi. Podľa vedúceho oddelenia výstavby Mariána Sikoraia, sú niektoré čierne stavby staršie ako 30 rokov. Týka sa to najmä ulice Československej armády. „Snažíme sa mestské pozemky vyčistiť od nelegálnych stavieb. V minulosti sa stavalo, kde sa komu ako hodilo, ako sa mu to najlepšie páčilo, bez ohľadu na to, čo si o tom mysleli iní obyvatelia. V mnohých prípadoch vlastníci drobných stavieb nemajú uzavreté nájomné zmluvy k mestskému pozemku, na ktorom drobná stavba stojí, alebo bola nájomná zmluva uzavretá na iné využitie pozemku. Drobné stavby boli postavené bez príslušného súhlasu stavebného úra-

du,“ vysvetľuje Marián Sikora. Kôlne na skladovanie dreva majú rôznu výmeru, niekto má drobnú stavbu s výmerou napríklad 20 m², niekto 10 m² a niekto si už nemôže dreváreň umiestniť, lebo sa nezmesť. Navyše iným obyvateľom nevyhovuje, že sa na mestskom pozemku skladuje palivové drevo a chceli by tento pozemok využívať na parkovanie motorových vozidiel. Je preto snahou mesta tieto rôznorodé záujmy zosúladiť tak, aby boli zároveň dodržané stavebné predpisy.

Proti nelegálnym drobným stavbám mesto podniká aktívne kroky od roku 2012. Vtedy mestské zastupiteľstvo prijalo regulatívy pre drobné stavby, ktoré stanovujú, ako majú nové drobné stavby vyzerat', akú môžu mať výmeru a podobne. Napríklad dreváreň

môže mať maximálne 10 m², prístrešok na náradie môže mať maximálne 4 m². Časť čiernych stavieb sa už podarilo legalizovať alebo odstrániť.

V súčasnosti prebieha viacero konaní s majiteľmi drobných čiernych stavieb. Občania dostali od mestského úradu oznámenie, že do 90 dní musia predložiť vlastnícke doklady a platnú nájomnú zmluvu, projektovú dokumentáciu a vyjadrenia príslušných orgánov, aby stavbu dodatočne legalizovali. Dodatočná legalizácia jestvujúcej drobných stavby je v zmysle stavebného zákona administratívne aj finančne oveľa náročnejšia, ako novostavba, pretože tu sa vyžaduje vydanie dodatočného stavebného povolenia so všetkými náležitosťami ako pri „veľkej“ stavbe a trojnásob-

ným správnym poplatkom. Pri novej drobnej stavbe stačí len ohlásenie stavebnému úradu a jeho súhlas. Ak vlastníci stavby požadované doklady nepredložia, bude rozhodnuté o odstránení drobnej stavby. V prípade, že vlastníci takúto stavbu ani potom dobrovoľne neodstránia, bude sa výkon rozhodnutia vymáhať ďalšími zákonnými spôsobmi, napríklad v exekučnom konaní.

„Našou snahou je, aby sa bytové domy na ulici ČSA začali viac podobať ostatným častiam mesta. Každá stavba musí byť po všetkých stránkach vysporiadaná, navyše stavebné – technický stav viacerých objektov je na nízkej úrovni a svojim vzhľadom narúšajú okolie a celkový vzhľad mesta,“ uzatvára Marian Sikora

Silver Jurtinus

Mestská polícia Kremnica informuje

Výpis z činnosti mestskej polície za obdobie marec a apríl 2015

- 213 celkovo riešených priestupkov
- 116 priestupkov proti verejnému poriadku (rušenie nočného klúdu, znečisťovanie verejného priestranstva, budenie verejného pohoršenia a pod.)
- 74 priestupkov proti VZN o zákaze podávania a požívania alkohol. nápojov na verejných priestranstvách
- 4 priestupky proti občianskemu spolunažívaniu
- 13 priestupkov proti zákonu o ochrane nefajčiarov
- 22 výjazdov v rámci pultu centralizovanej ochrany
- 265 oznámení a podnetov celkovo prijatých od občanov a iných orgánov



Z hlásení hliadok mestskej polície

Dňa 3. 3. 2015 v čase o 15.00 h pri pešej kontrole parku na Dolnej ulici spozorovala hliadka MsP Ľubomíra V., Moniku a Denisu D. a Eduarda B. ako požívajú víno a rozhadzujú po zemi prázdne fľaše a iné odpadky. Všetci boli hliadkou napomenutí za požívanie alkoholu na verejnom priestranstve a znečisťovanie verejného priestranstva. Po napomenutí si odpadky pozbierali a uvedené miesto museli opustiť.

Dňa 17. 3. 2015 v čase o 16.30 h bolo na MsP tel. oznámené operačným dôstojníkom PZ (158), že pod Veterníkom požívajú alkohol nepľoťé deti. Po príchode hliadky MsP na miesto, boli spozorovaní Eduard B., Monika D., Tomáš T. a Nikola D. Na miesto bola privolaná hliadka OOPZ a bola vykonaná dychová skúška. Nikola D. vykonala dychovú skúšku s výsledkom 0,94 mg/l. Tomáš T. vykonala dychovú skúšku s výsledkom 0,82 mg/l. Nikolu D. previezla hliadka MsP ku starému otcovi, nakoľko rodičia boli v práci. Starý otec si vnučku prevzal a bol oboznámený s udalosťou. Vec bola po spracovaní a objasnení oznámená orgánu kompetentnému vo veci ďalej konať.

Dňa 20. 3. 2015 v čase o 9.30 h tel. požiadala hliadka OOPZ Kremnica o súčinnosť, nakoľko mali oznámené, že na Štefánikovom námestí je obesenec. Na miesto sa dostavili hliadky MsP a OOPZ a bolo zistené, že sa nejedná o obesenec, ale o obyvateľa bytovky Štefánikovo nám., ktorý nejavil známky života. V spolupráci s hliadkou OOPZ bola odstránená mreža z okna bytu, kde bol spozorovaný pán, ktorý tak nešťastne spadol, že sa nevládal sám postaviť. Na miesto bola privolaná RZS, aby menovaného ošetrila.



Ranná modlitba

Dňa 17. 4. 2015 v čase o 4.50 h sa 26 ročný Pavol R. ocitol na Štefánikovom nám. po silnom spoločensko-kultúrnom zážitku, ktorý absolvoval v blízkom nočnom podniku. Potom ako sa so svojimi pocitmi hlasno delil s prítomnými priateľmi a spoločne to dali vedieť aj všetkým okoloidúcim, dostal neovládateľnú chuť ukázať kamarátom svoje náboženské ctenie. Od tohto ho neodradilo ani to, že dvere Loretánskej kaplnky na kostole sv. Františka z Assisi boli zamknuté. Po vzore akčných hrdinov sa k svojej rannej modlitbe chcel dostať aj cez uzamknuté dvere, a tak sa prudko rozbehol a telom vrazil do drevených dverí. Masívne drevené dvere kaplnky útoku Pavla R. odolali a tento sa po odraze ocitol v horizontálnej polohe na chodníku. Keď sa trochu otriasol, zaútočil na dvere ešte raz, ale dvere mali opäť navrch. Nakoľko sa dvere otvorili nepodarilo, ale poškodiť predsa len áno, Pavol R. svojmu svedomiu ulavil až na útvare MsP pri vysvetľovaní svojho konania.

Mestská polícia pripravuje:

- v mesiaci máj a jún bude mestská polícia realizovať dopravné ihrisko pre deti materských škôl a žiakov I. stupňa základných škôl
- v mesiaci jún mestská polícia pripravuje akciu pre deti materskej školy ku dňu detí „Nájdí svoj poklad“.

Dňa 25. 3. 2015 v čase o 11.23 h na MsP tel. oznámil obyvateľ mesta Kremnica, že mu neznámy rómsky spoluobčan pri predajni COOP Jednota na Ul. P. Križku ponúkal voňavky. Hliadka okamžite okolie predajne skontrolovala, ale osoba podľa popisu nebola spozorovaná. Preto hliadka rozšírila hľadanie a na parkovisku Jeleň bol spozorovaný muž podľa popisu. Jednalo sa o Mária B. zo Zlatých Moraviec. Vec bola hliadkou na mieste doriešená v blokovom konaní.

Dňa 27. 3. 2015 v čase o 17.10 h tel. oznámil Miroslav B., že u nich vo vchode leží neznámy muž pod vplyvom alkoholu. Po príchode hliadky na miesto bolo zistené, že sa jedná o Mária D. z Dudiniec, ktorý bol prepustený z nemocnice v Kremnici. Na OOPZ bolo zistené, že menovaný je v Dudinciach evidovaný ako bezdomovec. Muž hliadkou odvezený na autobusovú zastávku, následne odcestoval.

Dňa 4. 4. 2015 v čase o 01.20 h tel. oznámil Milan S., že sa im stratila kamarátka a nevedia ju nájsť. Jednalo sa o Lenku T. Boli spolu v kine Akropola 10 minút a stratila sa im. Hliadka prekontrolovala celé mesto aj Zechenterovu záhradu. Menovaná bola spozorovaná na pešej zóne o 02.00h. Tel. bola skontaktovaná mama, ktorá si dcéru prevzala na adrese trvalého pobytu.

Dňa 7. 4. 2015 v čase o 19.50 h tel. nahlásil občan mesta, že jeho aj jeho syna pohryzol pes Blanky K., keď sa vracal z práce. Po príchode na miesto bolo zistené, že rana po pohryznutí je cca 7 x 2,5cm. Na miesto privolaná RZS. Poškodeného občana si prevzala RZS a odviezla ho na ošetrovanie do Žiaru nad Hronom. U majiteľky psa bolo zistené, že pes bol očkovaný 5. 5. 2014. Vec je naďalej v riešení MsP Kremnica.

Dňa 11. 4. 2015 v čase o 10.10 h bolo na MsP tel. oznámené, že na ul. J. Horvátha z vozidla s príviesom, ktoré smerovalo do obce Lúčky, vypadli ojazdené pneumatiky, ktoré neboli zaistené. Oznamovateľ si nevšimol o aké vozidlo sa jednalo. Hliadka na mieste zistila, že sa jedná o tri kusy pneumatík, ktoré boli následne pozbierané, aby netvorili prekážku cestnej premávky. Pneumatiky boli odvezené na základňu MsP, kde do dnešného dňa čakajú na svojho majiteľa.

Dňa 22. 4. 2015 v čase o 9.15 h bol hliadkou MsP na Dolnej ulici spozorovaný občan v núdzi s defektom pneumatiky, konkrétne žena s ťažkosťami pri demontáži kolesa. Pneumatika bola hliadkou vymenená, vďaka vodičkovi mohla spokojne odísť.

Dňa 30. 4. 2015 v čase o 9.20 h prijala MsP oznámenie, že pred hlavným vstupom do polikliniky na Dolnej ulici prišlo nevoľno staršej pani, ktorá išla domov s väčším nákupom. Hliadka spomenutej pani pomohla a odviezla ju na adresu jej trvalého pobytu.

Mestská polícia Kremnica



Múzeum gýča ostane v Kremnici

Občianske združenie Múzeum Gýča sa po viacerých rokoch rozhodlo zachovať stálu expozíciu v Kremnici. Múzeum bude znovuotvorené v pôvodných priestoroch 4. júla.

Na zhromaždení členov občianskeho združenia sa starí aj noví recesistickí múzejníci zhodli na potrebe revitalizácie a rozšírení poslanca tejto jedinečnej výstavy. Občianske združenie Múzeum Gýča posilnili najmä Kremničania. Bývalý predseda rady Martin Úradníček, ktorý inicioval odchod múzea do Banskej Bystrice, sa vzdal funkcie i členstva v občianskom združení. Do funkcie predsedu Rady občianskeho združenia bol zvolený Alfréd Haško. Predsedom Občianskeho združenia Múzeum Gýča zostal Roman Vykysalý a členom Ján Fakla. K spolupráci sa prihlásili Peter Schmidt a Priska Knappová, pridať sa a pomôcť však môžu aj ďalší dobrovoľníci.

Podľa poslankyne Viery Vaskej sa poslanci dohodli s Múzeom Gýča na podmienkach, aké mali v minulosti. „Aby sme neporušili pravidlá prenájmu mestských priestorov, dohodli sme sa na paušálnej platbe za energie tak, ako to bolo v minulosti. Musí

to ešte schváliť mestské zastupiteľstvo, ale keďže iniciatíva vyšla od poslancov Alexandra Sekaja a skupiny poslancov, je vysoká pravdepodobnosť, že to schválené bude,“ povedala Viera Vaská.

Nový koncept stálych expozícií, ktorú plánujú otvoriť v sobotu 4. júla 2015 – na Deň nezávislosti od umenia – nazvali Náš domov v 20. storočí. Do jeho expozície umiestnia nielen najatraktívnejšie exponáty z predošlej zbierky, ale svoje miesto si nájdu aj nové predmety, ktoré venujú múzeu občania mesta a návštevníci z celého Slovenska. Do obnoveného múzea, ktoré má byť v pôvodných priestoroch Bellovho domu na Štefánikovom námestí, hľadajú najmä starší gýčoví nábytky z bývačiek, kuchýň, spálni, detských izieb našich domácností a tiež bytové doplnky, ktoré „skrášľovali“ naše domovy v minulosti a ešte sa nájdu aj v súčasnosti. Darcovia môžu kontaktovať Romana Vykysalého na čísle 0905 308 480, alebo Alfréda Haška na čísle 0908 160684, prípadne e-mailom: haskoa@gmail.com.

Silver Jurtinus



Územný výbor Dobrovoľnej požiarnej ochrany v Žiaru nad Hronom v spolupráci s mestom Kremnica a Dobrovoľným hasičským zborom Kremnica

uskutočnia súťaž mladých hasičov

PLAMEŇ 2015

v sobotu 30. mája 2015

na ľahkoatletickom ihrisku so začiatkom o 9.00 h.

Pozývame fanúšikov, aby prišli povzbudiť naše kremnické družstvo!

Jubilejný 25. ročník Bellovho festivalu

Už po 25. krát v meste Kremnica očaril nielen jej obyvateľov, ale aj všetkých milovníkov kvalitnej dychovej hudby Bellov festival – krajská prehliadka malých dychových hudieb. Dva vikendové dni 9. a 10. mája boli plné spomienok, stretnutí, dobrej nálady a hlavne hudby.



Sobota patrila spojeniu dvoch generácií. Najmladší obyvatelia regiónu si odniesli ocenenie za svoje výtvorné diela v regionálnej súťaži Maľovaný Bellov festival. Zapojilo sa do nej päť základných a umeleckých škôl z okolitých miest. V priestoroch Galérie Archív, ktorá patrí OZ Cremnicium v Kremnici sa deti stretli s tými skôr narodenými. Tých zas do galérie prilákala výstava Bellov festival v premenách času, ktorá

ponúkala pohľad na všetky predchádzajúce ročníky. Večer už patril oslávencom – DH Minciar z Kremnice, dlhoročnému spoluorganizátorovi festivalu. Jeho neodmysliteľnou súčasťou bol až do roku 2011 aj Miroslav Mešťan, dlhoročný kapelník. Jemu, i ceľ už 150 ročnej dychovej hudbe patrila slávnostný koncert k tomuto výročí. Spomienkové pásmo pripravila Mgr. Mária Petrová z POS, pracovisko Banská Štiavnica. Účinko-

vali recitátorky Jela Šuleková a Ľubica Majerová, žiaci hudobného odboru ZUŠ J. L. Bellu, samotní oslávenci, i hostia z dychovej hudby v Bojniciach.

Nedeľné ráno patrilo slávnostnej svätej omši s účasťou DH Minciar a DH z partnerského mesta Nový Jičín v Českej republike. Obe kapely sa postarali o krásny koncert v priestoroch nádvorja Kostola svätej Kataríny. Po nej naladili domácich i návštevníkov živé fanfáry z veže. Po prijatí zástupcov jednotlivých DH u primátora mesta Kremnica nasledoval sprievod mestom, v ktorom každá kapela odohrala pár piesní pre radosť okoloidúcich. A veru potešili nielen ich sluch, ale aj oko, keďže na čele sprievodu kráčali mladé mažoretky z Filakova.

Keďže počasie ani tento rok festivalu neprialo, hlavný program si diváci mohli pozrieť, no najmä vypočuť v priestoroch kina Akropola. Dychové hudby z bansko-bystrického kraja tu odohrali svoj koncert. Z pomerne vyrovnaných výkonov napokon odborná porota udelila Zlaté pásmo a hlavnú cenu dychovej hudbe LUTILKA z Lutily. Táto víťazná dychová hudba postupuje na celoslovenskú súťažnú

prehliadku hudieb v Lednických Rovniach. Zlaté pásmo získala aj DH Mostárenka z Brezna, zlaté pásmo cum laude patrilo dychovej hudbe SELČIANKA z Banskej Bystrice a ďalšie zlaté pásmo sa ušlo aj oslavujúcej domácej dychovej hudbe Minciar. Slašťanská kapela zo Slaskej si spoločne s Hradčiankou z Modrého Kameňa odniesli pásmo strieborné. Záver programu patril hosťom festivalu z Nového Jičína.

Jubilejný ročník Bellovho festivalu poskytol možnosť a príležitosť oceniť tých, ktorí sa počas 25. ročníkov aktívne zapájali do jeho organizácie a príprav. Ďakovný list udelilo BBSK – Pohronské osvetové stredisko Petrovi Páleníkovi, Ing. Ivanovi Trchalovi, Anatolijovi Micovčínovi in memoriam, Pavlovi Šianskemu, mestu Kremnica a ZDHS.

Poďakovanie však patrí všetkým účinkujúcim, ako aj organizátorom, ktorými boli BBSK – Pohronské osvetové stredisko Žiar nad Hronom, mesto Kremnica, Dychová hudba Minciar Kremnica, ZUŠ J. L. Bellu Kremnica, Miestny odbor Matice slovenskej Kremnica, NBS-Múzeum mincí a medailí v Kremnici a rovna-



Vľavo člen poroty Adam Hudec a Helena Žňavová (POS) blahoželajú kapelníkovi DH Minciar Stanislavovi Šumichrastovi.



Zástupcovia dychových hudieb na prijatí u primátora mesta.

ko aj sponzorom podujatia: Nadácii ZSNP a Sivalco a. s., Žiar nad Hronom, spoločnosti ELBA a. s., Kremnica, Ing. Jozefovi Hauríkovi, PaedDr. Miroslavovi Bielikovi zo Spolku slovenských

spisovateľov Bratislava a OZ Cremnicium za poskytnutie priestorov na výstavu.

Jela Šuleková
foto: Soňa Beňová
BBSK – Pohronské osvetové stredisko Žiar nad Hronom

Prehliadka „Prednášam, teda som“ posúva hranice umeleckého prednesu

Prehliadka žiakov základných umeleckých škôl vznikla v roku 2008 ako spontánna reakcia tvorcov, žiakov a pedagógov základných umeleckých škôl, ktorí cítili potrebu konfrontácie svojej práce s ostatnými. Aj ôsmy ročník celoštátnej prehliadky v umeleckom prednese poézie, prózy, vnútorného monológu a experimentálneho prednesu bude mať medzinárodnú účasť.

„Idea zrealizovať súťaž v umeleckom prednese profilovanom na slovenské jazyky sa zrodila najmä kvôli tomu, že na Slovensku v tom čase neexistovala žiadna prehliadka, festival, či súťaž zameraná na posúvanie hraníc dovedy všeobecne zaužívaných pravidiel a foriem v oblasti umeleckého prednesu,“ vysvetľuje spoluautor prehliadky pedagóg Peter Luptovský. „Bez vzájomnej konfrontácie, motivácie, ďalšieho vzdelávania, nového hľadania či experimentovania, sa umelecký prednes a všetko čo s ním súvisí neposunie ďalej a s ním ani talentované deti a mládež,“ vysvetľuje Luptovský.

Na organizovanie prehliadky sa podujal literárno

– dramatický odbor ZUŠ J. L. Bellu v Kremnici. Prvý rok prehliadka obsahovala síce len dve základné kategórie: prednes poézie a prózy, hneď sa však ukázalo, že prehliadka má v sebe obrovský potenciál. „Vďaka pozitívnej spätnej väzbe sme boli motivovaní uskutočniť druhý ročník a rozšíriť prehliadku o tretiu kategóriu – vnútorný monológ, v treťom ročníku sme zaviedli kategóriu experimentálny prednes. Nové kategórie dodali prehliadke výnimočnosť a unikátnosť. Tieto dve kategórie neexistujú na žiadnej inej slovenskej prehliadke, súťaži či festivale.“ Podľa Petra Luptovského je v osemročnej histórii prehliadok badať značný



progres. „Kvalita recitátorov sa každým rokom zvyšuje a mňa teší, že sa formujú a formovali práve na tejto prehliadke. Recitátori zo Slovenska sa z podobných súťaží zo zahraničia, kde úspešne reprezentujú našu krajinu a kultúru, vracajú s oceneniami.“

Inovatívnym krokom v projekte bolo jeho rozšírenie o medzinárodnú účasť recitátorov zo slovenských krajín. „Tento rok budú špeciálnym hosťom prehliadky recitátori z Lotyšska, čo síce nie je slovanská krajina,

ale žije tam veľká ruská menšina, takže prednášať budú po rusky. Prednes v lotyšštinu nám predvedú ako bonus. Okrem nich sa predstavujú aj zástupcovia z Čiech, Poľska a Ukrajiny,“ hovorí Peter Luptovský. Oficiálne otvorenie prehliadky prebehne vo štvrtok 4. júna v Mestskom kultúrnom stredisku. Keďže na prehliadke sa predstaví cez sto účastníkov, recitovať a prednášať sa bude až do nedele 7. júna. Vstup na podujatie je voľný.

Silver Jurtinus

Dva dni súťaženia, mesiace práce a priprav stáli za to

Na 23. ročníku záujmovo-umeleckej činnosti sluchovo postihnutých detí a mládeže, ktorý sa uskutočnil v dňoch 7. – 10. 5. 2015 v Bratislave, sa zúčastnili aj naši žiaci SOŠ pre žiakov so SP internátnej v Kremnici. Usporiadateľom festivalu bola Nadácia Vlada Kulíška „Počuť srdcom“ v spolupráci so ZŠI pre sluchovo postihnutých v Bratislave na Drotárskej ceste pod záštitou prezidenta SR Andreja Kisku.

Súčasťou prehliadky bol benefičný koncert v divadle Aréna. Naši žiaci súťažili v kategórii pantomíma – veľké skupiny pod názvom „Dobré srdce“. V uvedenej pantomíme vystúpili Daniel Prie-

ložný, Jozef Pešta, Antónia Muchová, Stanislava Toráčová a Monika Horváthová. V súťaži dosiahli pekné 2. miesto. Program súťažnej prehliadky zaujal všetkých prítomných, najmä svojou pestrosťou žánrov, bezprostredným vystúpením súťažiacich a v neposlednej miere aj dobrým zvládnutím organizačného zabezpečenia podujatia. Z prehliadky sme všetci odchádzali s pocitom uspokojenia a s presvedčením, že práca, ktorú vykonávame so sluchovo postihnutými deťmi, je pre nás odmenou. V nej vidíme výsledky našej práce, ktorú žiaci dosiahli pod naším vedením. Vilma Schwarzová



20 rokov gitarovej hry v Základnej umeleckej škole Jána Levoslava Bellu

Čas beží, naozaj je to už 20 rokov od vzniku gitarového oddelenia v ZUŠ J. L. Bellu Kremnica. Na dopyt rodičov a podnet vtedajšej riaditeľky školy Eleny Haškovej bolo založené toto oddelenie v septembri roku 1995.

Hru na gitaru v škole už 20 rokov učí Klára Štroffeková, Marián Vojtko tu pôsobí 15 rokov a kratšie obdobie žiakov vyučovali Matúš Petrik a Ladislav Holenka. Medzi vytrvalých žiakov školy (tých, ktorí absolvovali alebo dlhšie navštevovali školu) patrili: Martina Utešená, Blanka Hodrušská, Eva Bodáková, Lucia Chmurová, Mária Tóthová, Ivana Solčianiová, Michaela Ďurianová, Tomáš Ďurian, Zuzana Šumichrastová, Eliška Kapustová, Gabriela Ďurianová, Marián Valuška, Michaela Janovská, Vlasta Dušková, Michaela Trokšiarová, Ivana Mališová, Petra Zábradyová, Filip Baláž, Matej Lupták, Mária Hovoričová, Denisa Řídká, Marián Miškóci, Lenka Kráľová, Kristína Zacharová, Denis Blahy, Martin Schwarz, Jana Danková, Vanda Poláková, Eduard Weiss, Richard Vozár, Juraj Čačko, Terézia Bosmanová, Terézia Kyselíková a ďalší.

Najúspešnejší žiaci v klasickej gitare:

Mária Tóthová – získala niekoľko ocenení na medzinárodných súťažiach, vyštudovala Konzervatórium J. L. Bellu v Banskej Bystrici a študuje na Akadémii umení v Banskej Bystrici; Ivana Solčianiová – vyštudovala Konzervatórium J. L. Bellu v Banskej Bystrici a ukončila štúdium na Vysokej škole vo Viedni v hre na gi-



taru, tiež získala ocenenia na medzinárodných súťažiach, v súčasnosti sa venuje vlastnej interpretácii a vyučovaniu mladej generácie v Rakúsku; Michaela Ďurianová – vyštudovala Konzervatórium J. L. Bellu v Banskej Bystrici, ďalej študuje v inom odbore, ale vyučuje hru na gitaru; Zuzana Šumichrastová – bola úspešná na medzinárodných súťažiach a reprezentovala školu; Mária Morová bola prijatá na Konzervatórium J. L. Bellu Banská Bystrica, reprezentovala a reprezentuje školu až po dnes; Lenka Kráľová – získala ocenenia na súťažiach vo vlastnej gitarovej tvorbe a študuje na Súkromnom konzervatóriu Pink Harmony vo Zvolene.

Vyučovanie gitary v Kremnici kvalitatívne pozdvihol Matúš Petrik. Neskôr vyučoval na Konzervatóriu v B. Bystrici a jeho žiakmi okrem Márie Tóthovej, Michaely Ďurianovej a Ivany Solčianiovej, sa v určitých obdobiach stali aj pedagógovia Marián Vojtko a Klára Štroffeková.

Medzi úspešných žiakov reprezentujúcich školu na súťažiach a vystúpeniach ďalej patrili:

Gabriela Ďurianová, Eva Bodáková, Lucia Chmurová, Eliška Kapustová, Denisa Řídká, Marián Miškóci, Ivana Mališová, Hana Bodáková, Mária Morová, Denis Blahy a Martin Schwarz. Okrem klasickej gitary vyučujeme basovú gitaru, v rámci výučby vo vyšších ročníkoch sa venujeme komornej a súborovej hre. V komornej hre boli v minulosti úspešne žiačky: Ivana Mališová a Lenka Crchová. V súborovej hre sa folkovej hudbe venovali skupiny Zvony-Bells, Háďatá a Uhlíky. Popovú, rockovú a jazzovú hudbu interpretovali kapely Nič viac a Extrakt. V súčasnosti školu reprezentujú úspešné kapely: Virvar a Núdzový východ.

Španielska gitara je strunový brnkací hudobný nástroj, do Európy prišla z Egypta a cez Španielsko prenikla do iných krajín. Na Slovensku sa začala vyučovať v ZUŠ intenzívnejšie až po nežnej revolúcii, hoci vo väčších

mestách ju deti mali možnosť študovať skôr. Interpretačne je to nástroj pomerne náročný, ale cenovo pre rodičov dostupný, zároveň populárny. Ak sa niekto rozhodne študovať hru na gitaru, musí počítať s tým, že sme v prvom rade škola a škola sa riadi podľa Štátneho vzdelávacieho programu, ktorý obsahuje učebné plány a učebné osnovy, vzdelávacie štandardy, kompetencie žiaka a vydáva žiakom vysvedčenia. Na každý ročník je vypracovaný Školský vzdelávacie program, a aby žiak mohol pokračovať alebo ukončiť štúdium, musí splniť určité kritériá a pracovať aj doma. Spomenutí žiaci gitarového oddelenia boli vytrvalí a splnili podmienky. Veríme, že svoje gitary všetci nepredali a hudba bude aj v budúcnosti ozdobou ich života.

Jubileum oslávime 17. júna 2015 o 19. hod. vo Františkánskom chráme s kvalitným akustickým a veľkosťou vyhovujúcim priestorom. Bývalí žiaci si môžu s nami zahrať v komornej hre, rodičia a priaznivci sú pozvaní pozrieť sa na súčasných malých i väčších gitarových interpretov: Máriu Morovú, Martu Klotonovú, Natáliu Slašťanovú, Samuela Tamásfiho, Andreja Tamásfiho, Adama Páchnika, Viktóriu Tatárovú, Jakuba Knappa, Patrika Antonyho, Davida Gašparíka, Teréziu Haškovú, Veroniku Chromekovú, Veroniku Bajnokovú, Luciu Dolnickú, Dominiku Dolnickú, Karola Tomu, Lukáša Baumanna, Lenku Reichlovú, Matúša Oravca a Alexandru Hricovú.

Klára Štroffeková
ilustračné foto: S. Jurtinus

Špeciálnu školu navštívila europoslankyňa Žitňanská

Spojenú školu internátnu v piatok 15. mája navštívila europoslankyňa Žitňanská so svojou asistentkou Annou Šmehilovou.



Návšteve sa venoval riaditeľ školy Peter Klimek spoločne so svojou zástupkyňou Janou Hricovou. „Vzácnu návštevu sme previedli školou, v každej triede sa stretli so žiakmi a oboznámili sa so spôsobom vyučovania v jednotlivých ročníkoch. Mnohí žiaci im predvedli, ako pracujeme s interaktívnymi tabuľami a rôznymi edukačnými programami. Prezreli si keramickú i tkáčsku dielňu, tiež vonkajší areál školy – pozemok, kde pestujeme zeleninu, liečivé rastliny i kvety, športové ihrisko i altánky, ktoré využívame ako ekoučebne,“ hovorí riaditeľ školy Peter Klimek.

„Keďže téme vzdelávania sa venujem už dlhšie a obzvlášť mi ležia na srdci deti so špecifickými potrebami, prišla som si školu, na pozvanie pána riaditeľa Klimeka, pozrieť na vlastné oči. Musím povedať, že som bola očarená,“ povedala pre Kremnické noviny europoslankyňa. „Stretnutie s

vedením školy ako aj učiteľmi potvrdilo, že týmto deťom sa dostáva nielen vzdelanie ale aj láska. Každé dieťa je totiž výnimočné a zaslúži si, aby zažilo úspech, malo prostredie, ktoré v ňom podporuje to najlepšie. S pánom riaditeľom ako aj ďalšími pedagógmi budem aj naďalej v kontakte, aby sme spoločne zlepšovali vzdelávacie podmienky pre deti so zdravotným postihnutím,“ hovorí Jana Žitňanská.

Špeciálna základná škola internátna je plno organizovanou školou internátneho typu. Školu navštevujú žiaci s ľahkým, stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia. Výchovo-vzdelávacie proces zabezpečuje kolektív 17-tich pedagogických pracovníkov. Do organizačnej štruktúry školy patria aj Základná škola pri zdravotníckom zariadení Kremnica, Základná škola pri zdravotníckom zariadení Kremnické Bane a Základná škola pre žiakov s autizmom. Zriaďovateľom školy je Okresný úrad v Banskej Bystrici.

Silver Jurtinus

Malé projekty na SPŠO a SOŠ pre žiakov so sluchovým postihnutím

Po roku sme opäť neodolali možnosti ponúkanej Juventou – Slovenským inštitútom mládeže a cez Národný projekt KomPrax sme sa prihlásili na školenie pod názvom Globálne vzdelávanie mladých. Po jeho absolvovaní sme získali prostriedky na tri miniprojekty zamerané na životné prostredie s ohľadom na globálne aspekty.

V rámci prvých dvoch projektov Jadrová energia – záhuba alebo spása? a Jadrová energia nebezpečne bezpečná sme 14. apríla 2015 navštívili EnergoLand v jadrovej elektrárni Mochovce a snažili sme sa nájsť odpoveď na otázky: Je výroba elektrickej energie v atómovej elektrárni bezpečná? Koľko energie spotrebuje človek za jeden deň? Čo robiť s jadrovým odpadom? Vieme

sa správať ekologicky?

Pravdivosť názvu tretieho projektu Bez vody to nepôjde! si uvedomili aj žiaci 1.TIS, 2. S a 3. S a 16. apríla 2015 strávili naozaj užitočne. Vyčistili studničky, pramene, časť potoka v Partizánskej doline a ich okolie od rekreačného zariadenia Toliar až po záhradkársku oblasť pod Gróbnou. Chlapci sa skutočne pochlopili a vybudovali malú kamennú hrádzu na mieste, kde sa z lesného prameňa sezónne valí voda alebo býva plytké koryto úplne vyschnuté. Vytvorením jazierka vznikla malá vodná plocha, akých je v lesnom prostredí akútny nedostatok.

Prostredníctvom vlastného aktívneho prístupu sme všetci prispeli svojou troškou k ochrane vodných zdrojov a prehlibil sa v nás pocit spoluzodpovednosti za životné prostredie.

realizačné tímy malých projektov na SPŠO a SOŠ

CESTA ČIARY – celoslovenská výtvarná súťaž s medzinárodnou účasťou

Najprv bol názov, potom prišiel nápad celého veľkého projektu a výtvarnej súťaže „CESTA ČIARY“, ktorú organizovala ZUŠ J. L. Bellu v Kremnici. A tak sa po rokoch konečne zhmotnila predstava, stala sa skutočnosťou, a ZUŠ J. L. Bellu má už aj svoju výtvarnú súťaž.

Čiarou všetko začína a aj končí... Tak začínali úvodné slová v propozíciách tejto výtvarnej súťaže, ktoré sme rozposielali do ZUŠ na Slovensko, Čiech a Poľska. Nečakali sme až taký úspech. Obálky prichádzali a prichádzali, odborná komisia mala problém spravodlivo vybrať, oceniť nejaké dielo. Je veľmi ťažké vôbec hodnotiť výtvarné diela detí, pretože každé jedno dielko je jedinečný unikát a zároveň autorefle-



xiou každého jedného autora. Výtvarných prác prišlo okolo 1000, na výstavu sme nainštalovali cca 350 prác, a vyhodnotili sme 45 prác v 4 kategóriách žiakov od 5 – 18 rokov.

Výstava „Cesta čiary“ mala slávnostnú vernisáž s

receptiou 20. mája o 16.30 v Galérii Archív OZ Cremnicium. Na vernisáži vystúpili žiaci Tanečného a Hudobného oddelenia ZUŠ J. L. Bellu v Kremnici, čím krásne doplnili toto podujatie. Na výstavu Vás všetkých srdečne pozývame, výstava

potrvá do konca Kultúrneho leta. Chcela by som poďakovať všetkým hosťom a rodičom z Kremnice, ale aj zo všetkých kútov Slovenska, ktorí ste si našli čas a prišli. Ďakujem kolegom, ktorí mi s výstavou a recepciou pomáhali, Mgr. J. Kollárikovej z MMM v Kremnici, ktorá bola kurátorkou výstavy a riaditeľovi ZUŠ J. L. Bellu v Kremnici Mgr. Art M. Žufkovi, ktorý ma v tomto projekte podporoval. Prídite sa pozrieť, pookriat' medzi líniami a čiarami, a pozrieť sa na náš projekt, ktorým sme chceli poukázať na „poväčšenie kreslenie“, ktoré sa často z našich škôl vytráca. A ak si medzi prácami nájdete aspoň jednu, ktorá Vás osloví, a naplní dobrým pocitom, naše úsilie nebolo zbytočné.

Zuzana Hufková Bódiová

90 rokov v živote Knížnice Jána Kollára

Knížnica Jána Kollára v Kremnici si v tomto roku do svojej kroniky zaznačí už deviaty krížik svojho knížničného života a po celý tento dlhý čas je tu pre svojich čitateľov, návštevníkov, používateľov.

(pokračovanie z minulého čísla)

(roky 1938 – 1952)

Vážne predvojnové, vojnové a povojnové udalosti negatívne zasiahli aj do dosiaľ bežného, plynulého života knížnice, keď sa riešili praktické knižničné záležitosti. Žiaľ, vyššia politická moc začala úradovať.

roky 1938, 1939, 1941

19. októbra 1938 sa NV v Kremnici obrátil na Mestskú radu listom, v ktorom navrhuje: aby Mestská verejná knížnica Jána Kollára bola v duchu času preorganizovaná. Navrhuje sa, aby terajší knihovník, odborný učiteľ František Šrom svojej funkcie knihovníka bol pozbavený a na miesto jeho postavený odborný učiteľ Andrej Valenta. Pre nemecké oddelenie nech je postavený knihovník Nemec. Nech rada mesta vyzve zástupcov Nemcov, aby navrhli vhodnú osobu. Tiež je žiaduce, aby knížničná rada v duchu času bola preorganizovaná a neslováci nech sa v nej vzdajú miesta (Kislingerová 1995, s. 20).

Knížničná rada prírpis pre-rokovala. Funkcie sa vzdali knihovník František Šrom a niekoľkí členovia knížničnej rady. Za knihovníčku nemeckého oddelenia bola zvolená Berta Schnabelová. Od 27. marca 1939 zastával miesto knihovníka Ján Chrenko, odborný učiteľ na škole pre hluchonemých a v tejto funkcii zotrval pravdepodobne do novembra roku 1939. Vystriedal ho Martin Mikláš, odborný učiteľ. Od apríla 1941 až do apríla 1945 bola knihovničkou Margita Gulášová, odborná učiteľka zo školy pre hluchonemých. Z tohto obdobia niet o knížnici žiadnych správ (Kislingerová 1995).

rok 1945

Z dokumentov zachovaných v Štátnom archíve Banská Bystrica – pobočka Kremnica, je možné vyskladať niekoľko momentov, ktoré nám ozrejmujú, ako bola kremnická knížnica cez vojnu poškodená a čím žila v tesnom povojnovom období. Už 29. mája 1945 na zasadnutí NV, zaznela správa, že dáva sa do poriadku mestská knižnica, vyradujú sa z nej závadné fašistické knihy a v dohľadnom čase bude si môcť obyvateľstvo knihy z nej vypožičať. Ukázalo sa však, že táto správa bola príliš optimistická. Až v septembri 1945 užší výbor MNV v Kremnici vo svojom zasadnutí vydržovanom dňa 19. IX. 1945 zostavil nasledovný knižný výbor: Gejza Šterba (riadiťel ústa-

vu hluchonemých) predse-da; Arpád Vykysalý podpredseda; Samuel Adamčík zapisovateľ; Imrich Schmidtberger knihovník; členovia – Viliam Puskeiler, Ján Trizna star., Pavel Smolnický, Edita Chrenková. Gejza Šterba dostal od Národného výboru v Kremnici výzvu: Uctíve Vás žiadam, ráčte si knižný výbor zvolať čo možná najskôr, zistiť stav knižovny a zariadiť všetko potrebné ku zahájeniu činnosti.

11. decembra 1945 knihovník Imrich Schmidtberger Miestnemu národnému výboru napísal: Oznamujem Vám, že mestská knížnica po viacmesačnej práci je opäť otvorená. Knížnica utrpela vojnovými udalosťami. Bola otvorená, rozhádzaná a čiastočne rozkradená. Mnoho kníh chýba a čo ostalo, bolo potrebné prekontrolovať, opatriť novými štítkami, spísať nový inventár a knihy priečiace sa duchu dneška vyradiť. ... Ďalej knihovník mestu navrhol, aby tí študenti (Zöldy, Stachan a Čunderlík), ktorí pomáhali pri zreštaurovaní knížnice, za svoju oddanosť, usilovnosť a lásku ku knihe boli mestom finančne odmenení. Mesto tomuto návrhu vyhovel.

rok 1946

Ďalší úradný list z 9. 1. 1946 knihovníka I. Schmidtbergera určený MNV podrobnejšie vypovedá o stave knížnice po vojne a o okolnostiach znovuoživenia knížnice: Po zasadnutí knížničnej rady koncom novembra 1945 a podľa ňou daných inštrukcií a smerníc bola Mestská verejná knížnica dňa 1. decembra 1945 opäť otvorená. Po vyhnaní nemeckých okupantov bola verejná mestská knížnica v žalostnom stave, všetky skrine boli násilne vypáčené, knihy povyhádzované, čiastočne roztrhané, čiastočne spálené. Po šesťtyždňovej úmornej práci bolo znovu zaregistrovaných, očíslovaných a usporiadaných 1 812 zväzkov českých kníh, ktoré boli ľudáckou vládou zakázané a poschovávané. Bola zrevidovaná slovenská knížnica, knihy ľudáckej, protislovenskej a protiruskej tendencie boli vyradené a zistené knihy, ktoré boli ešte pred Národným povstaním vypožičané a dosiaľ neboli vrátené. Pritom poznamenávam, že je potrebné vyžiadať od Povereníctva školstva a národnej osvety index kníh, ktoré majú byť vyradené z knížnic.

Pri znovuzriadení a usporiadaní knížnice pracovali p. Imrich Schmidtberger, knihovník, p. A. Šterbová, odborná

učiteľka, ďalej študenti Alojz Zöldy, Štefan Belička, N. Čunderlík a iní. Knihy sa vydávajú následkom nedostatku kuriva v zimnom období 2 x týždenne, v letnom období 2 x týždenne. Pri vydávaní kníh pomáhajú knihovníkovi študenti: A. Zöldy, Š. Zöldy, Š. Belička. ... Sú to študenti ..., ktorí sa venujú tejto práci svedomite, s nevšedným porozumením a obetovaním svojho voľného času. Okrem 1144 už zapísaných členov, v mesiaci decembri 1945 sa zapísalo 42 nových členov ... Ďalej prosím P. T. Národný Výbor, aby odhlasoval určitý obnos na zakúpenie kníh najnovších ruských autorov a na zakúpenie kníh moderných západných autorov. Za šesť rokov ľudáckej éry sme boli odrezaní od literárneho sveta, knížnica bola naplnená tendenčnou fašistickou, nacistickou a protidemokratickou literatúrou. Nedostatok nových, dobrých kníh treba čím skôr vyplniť hodnotnými a modernými knihami. S prejavom úplnej úcty, Imrich Schmidtberger, knihovník

I. Schmidtberger začiatkom roka 1946 odstúpil z postu knihovníka. 1. 3. 1946 Rada MNV, na návrh knížničnej rady, vymenovala za knihovníka Ladislava Schmidta, profesora kremnického gymnázia.

Zápisnica z revízie Mestskej verejnej knížnice z 28. mája 1946, pri ktorej bol účastný knížničný inšpektor z Okresnej osvetovej rady vo Zvolene, podáva o knížnici tento detailný obraz:

Umiestnenie: Knížnica je umiestnená v budove potravného družstva na Štefánikovom námestí č. 13 na I. poschodí. Má k dispozícii dve miestnosti, z ktorých jedna slúži na skladište kníh, druhá je požičovňa, v ktorej sú skrine na uloženie kníh. Umiestnenie i uloženie kníh je dobré, iba vchod do knížnice je nevhodný, nakoľko treba prechádzať cez predsieň súkromného bytu. **Soznamy:** V knížnici je zavedený prírastkový soznam, podľa ktorého je v nej 5.304 zväzkov. Miestny soznam vedie sa pre knihy zábavné, náučné, pre mládež, pre časopisy a príručnú knížnicu. Náučných kníh je 700 zväzkov. Sú zavedené aj popisné listky, knižné listky, čitateľské legitímácie, evidencia časopisov a štatistický denník. **Správa knížnice:** Knížničná rada bola zriadená 19. 11. 1945, dosiaľ potvrdená nebola. Knihovníkom je Ladislav Schmidt, profesor gymnázia.

Činnosť knížnice: Knížnica je otvorená od 11. 12. 1945. Požičiava sa každý utorok od 16.00 do 18.00. Podľa

štatistického denníka dosiaľ požičiavalo sa 20 krát, priemerná návšteva 60 čitateľov. Poplatok za knihy sa nevyberá, ale čitateľ zaplatí raz navždy zápisné 10.-. **Iné porovnania:** ... Stav kníh je zväčša dobrý. Vyradenie obsahovo chybných diel bolo prevedené svedomite. Knížničná rada pokladnica nemá, lebo mesto hradí všetky výdavky na knížnicu priamo zo svojej pokladne. **Podpisani:** Gejza Šterba, preds. kniž. rady; knížničný inšpektor (podpis nečitateľný); Ladislav Schmidt, knihovník.

Okresná osvetová rada vo Zvolene po vykonanej revízii v Mestskej verejnej knížnici odporučila MNV v Kremnici (17. júna 1946): Zasielam zápisnicu o revízii tamojšej mestskej verejnej knížnice s týmito poznámkami: Umiestnenie knížnice nie je celkom vyhovujúce, nakoľko do požičovne vchádza sa cez predsieň súkromného bytu. Ak by to bolo možné, bolo by dobré postarať sa o vhodnejšie umiestnenie. Pri vyhľadávaní iného umiestnenia treba pamätať už na verejnú čitateľňu. Taktiež nemôže stačiť vypožičiavanie kníh raz týždenne. Žiadam, aby sa vypožičiavalo aspoň trikrát týždenne (čl. 18 vládneho nariadenia č. 607/19). Samozrejme potom bude treba primerane zvýšiť aj odmenu knihovníka. Ináč pri revízii konštatoval som, že MNV stará sa o knížnicu. Prosím, aby tento záujem ani v budúcnosti neochaboval. **Podpísaný knížničný inšpektor.**

Odporučené na vedomie vzali predseda MNV a tajomník MNV v Kremnici.

Na situáciu o umiestnení knížnice Miestny národný výbor zareagoval kladne a promptne, o čom svedčí Usnesenie zo 17. júla, ktorého predmetom bolo Prestažovanie mestskej knížnice: Rada MNV v Kremnici sa jednohlasne uzniesla od 1. júla 1946 prestažovať mestskú verejnú knížnicu do miestnosti odboru Matice slovenskej v Kremnici na Štefánikovom námestí č. 13 ... Mesto Kremnica si vyhradzuje od miestneho odboru Matice slovenskej v Kremnici týždenne 2 – 3 krát užívať túto miestnosť k vypožičiavaniu kníh obecnstvu. ... **Podpisani:** predseda a tajomník MNV

Pozn.: Sídlom MO MS v tom čase tiež bola budova Potravného družstva v Kremnici a matičiari sa mali so svojimi priestormi podeliť s knížnicou, pretože tieto boli vhodnejšie pre prevádzku knížnice. Ustanovizne si navzájom neprekážali. Keď pracovala knížnica, MO MS

miestnosť nepotreboval.

rok 1947

3. februára 1947 sa Miestny národný výbor obrátil na Okresný národný výbor v Kremnici so žiadosťou o podporu na verejnú knížnicu. Rada ONV v Kremnici povolila vyplatiť MNV v Kremnici sumu 5 000 ako podporu na doplnenie mestskej verejnej knížnice.

rok 1948

Zo Zprávy o činnosti za rok 1948 Verejnej obecnej knížnice v Kremnici Miestnemu národnému výboru z dňa 24. februára 1949 vyplýva, že knížnica aj v roku 1948 sídlila v budove Potravného družstva v Kremnici, že aj v tomto roku pracovala knížničná rada, na mieste knihovníka pôsobil Ladislav Schmidt a v knížnici pracovali aj Karol Párička a Teodor Búzík, v Zpráve označení ako Ostatný personál.

V tomto roku riešil knihovník aj situáciu okolo zriadenia čítárne. Dozvedáme sa to z čulej korešpondencie medzi knihovníkom, MNV a ONV. Knihovník Ladislav Schmidt sa obrátil na Okresný národný výbor so Žiadosťou o podporu na zriadenie verejnej čítárne v Kremnici. ONV uvedenú žiadosť postúpil MNV. Tento ONV odpovedal v zmysle: ... Prosíme, aby ONV láskave zrevidoval svoje stanovisko k predmetnej veci a predložil žiadosť Rade ONV na riešenie. Miestny národný výbor v Kremnici dovoľuje si poukázať na okolité sídla okresov, v ktorých je skoro všade sriadená čítárňu za finančnej pomoci ONV.

V Pamätnej knihe obce Kremnica je zaznačené, že 18. januára 1948 bola pri Mestskej knížnici založená verejná čítárňu...

rok 1950

Aj v tomto roku bola zvolená Knížničná rada, čo je uvedené v Zápisnici napísanej v Kremnici dňa 19. 5. 1950 v riadnom zasadnutí pléna MNV v Kremnici. Jej zloženie bolo: Ladislav Schmidt, Edita Chrenková, Ján Trizna, Alžbeta Marčeková, Jozef Mácel a Ladislav Kondračin.

rok 1951

V uvedenom roku sa knížnica ocitla vo vážnych problémoch. Z archívnych dokumentov z roku 1951 – z korešpondencie a uznesení (z 19. 5., 23. 7., 27. 8.), medzi Okresným spotrebným družstvom Jednota v Kremnici, MNV a ONV v Kremnici vyplýva, že verejná knížnica opäť musela riešiť priestor. Dostala výpoved' z priestorov bývalého Potravného



vého družstva. Núdzovo ju umiestnili v dome čp. 77. Referent školského referátu č. IV Karol Kurka namietol, že pre knížnicu sú to nevhovujúce priestory a zároveň navrhol, aby bola opäť prestažovaná. Novým sídlom knížnice mal byť dom čp. 14 u Marrov, bývalá obchodná miestnosť. Navrhnutý priestor sa nachádzal na prízemí, bol ľahko prístupný z námestia a preto bol pre čitateľňu a pre knížnicu veľmi vhodný. Rada MNV návrh referenta prijala a poverila ho, aby zariadil všetko potrebné.

Situácia v knížnici je zachytená aj v Zápisnici ... pléna MNV v Kremnici z 21. 12. 1951, kde je v Zpráve činnosti referátov uvedený: Referát IV. školský referát MNV má na starosti dozor na 9 škôl, 2 cezdeňné útulky pri materských školách, 1 družinu mládeže, archív, múzeum, verejnú knížnicu, vysielanie verejným rozhlasom, mestskú osvetovú činnosť a telesnú výchovu. ... Mestská verejná knížnica musela byť v tomto roku 2 x prestažovaná. Keďže doposiaľ nie je na novom mieste usporiadaná, predbežne nemôže byť daná do prevádzky. ...

rok 1952

Nevyriešený problém umiestnenia knížnice sa preniesol aj do roku 1952. Dňa 2. mája, na riadnom zasadnutí pléna, rokovali aj o knížnici a Referát IV., okrem iného, dostal za úlohu postarať sa o vhodné umiestnenie knížnice a nájsť knihovníka.

(pokračovanie nabadúce)

Pramene:

- Kislingerová Klára, 1995. Mestská verejná knížnica Jána Kollára v Kremnici /1925 – 1948/. Kremnica: Okresná knížnica Jána Kollára v Kremnici. ISBN 80-85141-32-9.
- Archívne dokumenty zo Štátneho archívu Banská Bystrica, pobočka Kremnica. Fond: MNV Kremnica 1945 – 1964. Zápisnice pléna MNV; Fond: MsNV Kremnica, 1945; Fond: MsNV Kremnica, 1946; Fond: ONV Kremnica, 1947; Fond: ONV Kremnica, 1948; Fond: MsNV Kremnica, 1949; Fond: MsNV Kremnica, 1951; Pamätná kniha obce Kremnica. Umiestnenie: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Štátny archív v Banskéj Bystrici, pobočka Kremnica.

spracovala: A. Madudová

Kalendár významných osobností

○ máj 2015

19. 5. 2010 zomrel v Radvani **Daniel Michal Fakla**, evanjelický kňaz, básnik a publicista. Základné a stredné vzdelanie získal v Ratkovej a Tisovci. Vysokoškolské štúdium ukončil v r. 1949 na Slovenskej evanjelickej teologickej fakulte v Bratislave. Ordinovaný za kňaza bol v Klenovci v júli 1949. Pôsobil vo Zvolene ako evanjelický kaplán, neskôr evanjelický farár v Nedeji, Radvani, Kremnici (1972 – 1983) a v Dobrej Nive, kde sa zaslúžil o rozvoj cirkevného života. Počas jeho pôsobenia sa začali vykonávať detské služby Božie, biblické hodiny, nešporné služby Božie, náboženské večierky, obnovilo sa vyučovanie náboženstva v škole, obnovila sa činnosť Spoločenstva evanjelickej mládeže, bol dostavaný zborový dom a vykonaná veľká oprava kostola. V roku 1993 sa presťahoval do Radvane, kde prežíval dôchodkový vek. Okrem svojho poslania evanjelického kňaza literárne tvoril. Začal už ako študent. Článkami i poéziou prispieval do Evanjelického posla spod Tatier, Cirkevných listov, Tranovského evanjelického kalendára, do Tvorby T a iných, i svetských periodík. Veľkú pozornosť venoval životu a dielu Andreja Braxatorisa Sládkoviča. Výsledky svojho bádania uverejňoval v uvedených časopisoch a v Slovenskom rozhlase. Je autorom zbierok básní Na milosť čakám (1992) a Hľadanie v úzkosti (1997). Narodil sa 27. septembra 1924 v Ratkovej (okres Rimavská Sobota).

■ 5. výročie úmrtia

Informácie poskytol syn M. D. Faklu, Ján Fakla.

20. 5. 1900 zomrel v Kremnici **Ján Miloslav Gerometta**, rímskokatolícky kňaz a národnokultúrny pracovník. Teológiu študoval na generálnom seminári v Pešti, v roku 1848 bol vysvätený za kňaza. Od roku 1853 pôsobil v Kremnici ako gymnaziálny profesor, kaplán a katechéta, od roku 1856 sa stal farárom v Španej Doline, od 1864 v Starých Horách a od roku 1872 pôsobil vo Veľkej Lovči. V roku 1899 odišiel na penziu a žil v Kremnici. Bol zakladajúcim členom Matice slovenskej a Muzeálnej slovenskej spoločnosti. Tiež bol členom výboru Spolku sv. Vojtecha. Bol mecénom národno-kultúrnych podujatí. Ako študent prispel do Orla tatranského básňou Kdo je mocní, neskôr sa venoval výlučne publicistike. Kázne a náboženské úvahy uverejňoval v Kazateli a Kazateľni, politické články najmä v Národných novinách. Prispieval aj do nemeckej a maďarskej tlače a obraňoval slovenské národné záujmy. Obranný charakter mala jeho nemecká brožúra Staršie i novšie pokusy maďarizácie v

Jubilujúci súčasníci

11. 5. 1935 sa vo Vrútkach narodil **Milan Štefan Rybársky**,

predseda MO MS a občiansky aktivista. Ľudovú školu v Kremnici začal navštevovať v roku 1941, po ukončení 5. ročníka v štúdiách pokračoval na kremnickom gymnáziu, z dôvodu reorganizácie školstva však povinnú školskú dochádzku ukončil na Meštianskej škole v Kremnici. Po zmaturovaní na Priemyselnej škole strojníckej a stavebnej vo Zvolene, nastúpil v roku 1956 do štátneho podniku Zbrojovky š. p. vo Všetíne na Morave. Po roku, v roku 1957 nastúpil do podniku Štátna mincovňa n. p. Kremnica, kde pracoval 36 rokov, až do odchodu na predčasný dôchodok.

Po udalostiach v auguste 1968 a následnej druhej vlne previerok bol pozbavený funkcie zástupcu vedúceho Technického rozvoja a tajomníka Vedecko-technickej spoločnosti. Tiež mu bol odobratý mandát poslancu MsNV v Kremnici. Navyše mal zákaz až do roku 1990 vykonávať akékoľvek funkcie v podniku a akékoľvek aktivity v meste. Po novembrových udalostiach v roku 1989 bol rehabilitovaný a bol mu prinavrátený aj poslanecký mandát.

V roku 1999 obnovil už viac rokov stagnujúcu činnosť Miestneho odboru Matice slovenskej v Kremnici a stal sa jej členom i tajomníkom a od roku 2008 až dodnes zastáva funkciu predsedu MO MS. V januári 2004 bol zvolený za člena Krajského výboru MS BBSK a v roku 2012 za jej prvého podpredsedu.

V roku 2003 založil Fond na obnovu kaplniek a kostola na Kalvárii pri MsZ v Kremnici. Po zmene legislatívy sa v januári 2000 fond pretransformoval na občianske združenie Kalvária, ktorého je dodnes predsedom. Vďaka združeniu Kalvária sa z finančných prostriedkov Európskej únie a sponzorov zrealizovala rekonštrukcia a výstavba kaplniek, kostola, pomníka a tiež dokončenie výhľadkovej terasy. Ako predseda Združenia Kalvária sa stal spoluzakladateľom Slovenskej banskej cesty.

Zaslúžil sa o projekt Náučné chodníky po stopách baníckej činnosti v kremnickom rudnom regióne, o dĺžke celkom 18 250 m. Tiež zabezpečil vydanie turistickej mapy Náučné chodníky po stopách baníckej činnosti a o vydanie Sprievodcu po chodníkoch v slovenskom, nemeckom a anglickom vydaní.

Okrem mnohých iných jeho aktív treba spomenúť aj založenie pretekov Beh do vrchu Kalvária, ktoré majú už niekoľkoročnú tradíciu.

Zaslúžil sa o vyhotovenie a slávnostné odhalenie 6. pamätných tabúľ významným osobnostiam: Gustav Voda, Juraj Langsfeld (kópiu odcudzenej), Teodor Lamoš, Terézia Mních, Jozef Horák a Jozef Cíger Hronský. Pri 100. výročí úmrtia Gustáva Zechentera-Laskomerského usporiadal výstavu o jeho živote a diele, vedeckú konferenciu, a tiež spracoval rodozmeň Zechentera.

Je spoluorganizátorom podujatia Bellov festival dychových hudieb a členom Spolku kremnických minciarov.

Publikuje v Kremnických novinách, Slovenských národných novinách, Novinách Žiarskej kotliny, v časopise Informácie, Kremnickom letopise a mnohých ďalších.

Za zásluhy a dlhoročnú spoluprácu pri naplňaní programu Matice slovenskej mu bola udelená medaila Andreja Hlinku a Martina Rázusa. Mesto Kremnica mu udelilo Ďakovný list za osobné nasadenie a vytrvalosť pri záchrane kremnickej Kalvárie. Za významnú podporu matičného hnutia v Kremnici mu bola udelená zlatá medaila Sv. Cyrila a Metoda. Za mimoriadne aktivity v seniorskom veku a ochotu pomáhať druhým mu bol udelený titul Senior roka 2012. Pri príležitosti 150. výročia založenia Matice slovenskej mu bola udelená Cena predsedu MS – zlatá medaila. Za roky činnosti získal množstvo diplomov za pomoc a spoluprácu.

■ 80. výročie narodenia

Informácie o sebe nám poskytol Milan Štefan Rybársky.



Uhorsku s osobitným zreteľom na Slovákov. Pripisuje sa mu aj účasť na nemeckej brožúre Maďarská štátna idea, cirkev a národnosť v Uhorsku. Používal pseudonym Ein Slovak a J. Starohorský. Narodil sa 9. 5. 1823 v Žiline.

■ 115. výročie úmrtia

Slovenský biografický slovník II (1987), s. 184-185.

2. 6. 1934 sa v Bratislave narodil **Alojz Fiala**, stavebný technik, športovec, reprezentant Československa v motoristickom športe. V Bratislave prežil detstvo, vychodil základné školy a vo svojom rodisku v štúdiu pokračoval aj na Vyššej priemyselnej škole stavebnej, kde sa zoznámil so svojou manželkou. Po maturite pracoval v bratislavskom Priemstave, ako vedúci stavby. V Priemstave dlhé roky pracoval aj jeho otec, ktorý bol stavbyvedúci na viacerých bratislavských stavbách (napr. tunel pod hradom...).

V roku 1959 sa A. Fiala z rodinných dôvodov presťahoval do Kremnice. Tu sa narodili aj jeho tri deti, syn a dve dcéry. Po príchode do Kremnice pracoval v Okresnom stavebnom podniku v Kremnici a v Žiari nad Hronom, spoločne ako stavbyvedúci, neskôr ako vedúci Zákazkového oddelenia. V tomto podniku pracoval do poslednej chvíle svojho života. Jeho záujmová činnosť – koničky, boli hokej a motorizmus. V Bratislave ako dorastenec hral hokej za Slovan. Nástupom na základnú vojenskú službu hral za Duklu Bratislava, kde zostal až do odchodu z Bratislavy. Keď prišiel do Kremnice, tunajšie hokejové mužstvo ho prijalo do svojich radov. Po čase sa stal i jeho kapitánom. V tom čase hrali v krajskom kole, z ktorého sa prebojovali do divízie. Čo sa týka motoristického športu, venoval sa cestným rýchlostným pretekom. Pretekal spolu s, v tej dobe známymi, Delimanom a Dubóciom. Po ťažkej havárii Dubóciho v Bardejove ukončil tento druh adrenalínového športu a vybral si nemejšie nebezpečné moto rallye, kde získal titul Majster republiky. Československo reprezentoval v európskych štátoch, ako boli Holandsko, Taliansko, Rakúsko. Svoj voľný čas venoval Zväzarmu, ako člen výboru – pokladník. V let-



ných mesiacoch bol vedúci Autocampingu, čím sa zaslúžil o rozvoj autoturistiky v meste. K vášni moto športu viedol aj svojho syna, ktorý sa dodnes zúčastňuje rýchlostných motocyklových pretekov, spolu so svojimi synmi. Takto meno Fiala v tejto oblasti športu zostáva zachované. Zomrel 17. 8. 1989 v Kremnici, kde je aj pochovaný.

■ 81. výročie narodenia

Medailón vypracovala a fotografiu poskytla Olga Fialová, manželka Alojza Fialu.

Významná udalosť v živote mesta i evanjelickej cirkvi

Pre kremnických matičiarov bol **2. máj 2015** významným dňom. Člena Miestneho odboru MS **Mgr. Jozefa Paceka** v Kremnici slávnostne inštalovali za farára Cirkevného zboru Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku.

Prítomní boli významní cirkevní i svetskí predstavitelia, cirkevníci z Kremnice, Žiaru nad Hronom a početne zastúpení obyvatelia obcí Krivosúd – Bodovka, z ktorej pochádza, Trenčianske Stankovce a Partizánska Ľupča. Akt inštalovania uskutočnil senior Zvolenského seniorátu Mgr. Ján Čaby. Kázňou poslušil dôstojný pán biskup Západného dištriktu ECAV na Slovensku Mgr. Milan Krivda.

Mgr. Jozef Pacek je najstarší zo štyroch sy-

nov Jozefa a Emílie Pacekovicov. Narodil sa 15. augusta 1979 v Trenčíne. Detstvo a mladosť prežil v obci Krivosúd-Bodovka, ktorá je filiálkou Cirkevného zboru Trenčianske Stankovce. Zmaturoval na Gymnázium v Trenčíne v roku 1998. Po piatich rokoch pokračoval v štúdiu na Evanjelickej teologickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, ktoré úspešne ukončil štátnou skúškou v roku 2009. Následne dva roky pôsobil v Stredisku evanjelickej diakonie v Košeci. V roku 2011 bol v Púchove

ordinovaný za kňaza ECAV na Slovensku. Následne rok pôsobil ako zborový kaplán v Novom Meste nad Váhom a nasledujúci rok ako seniorálny kaplán Považského seniorátu a zborový kaplán v Starej Turej.

15. augusta 2013 prichádza do Kremnice ako kaplán. Po úspešnej farárskej skúške bol v novembri 2013 menovaný za námestného farára. Dňa 8. marca 2015 bol zborovým konventom zvolený za zborového farára a do úradu slávnostne inštalovaný 2. mája 2015.

Milan Rybársky



**Utorok 2. jún, 19.00 Dva dni, jedna noc**

Mimoriadne ľudský a silný príbeh. Sandra pracuje v miestnej solárnej elektrárni a práve sa zotavuje z depresí, ktoré boli dôvodom jej častej absencie v práci. Vedenie spoločnosti nemá záujem o takýchto zamestnancov, no nechce vystupovať v zlom svetle. Finálne rozhodnutie o Sandrinom osude tak necháva na jej kolegoch, ktorí majú určiť, či Sandra o prácu príde alebo nie.
Dráma, Belgicko / Francúzsko / Taliansko, 2014, české titulky, MP 15, 95 min.

Utorok 9. a streda 10. jún, 19.00 Suri

Najnovší film Pavla Barabáša. Dobrodružná cesta po neznámej africkéj rieke nás zavedie k unikátnemu prírodnému kmeňu Suri. Počas putovania ich územím spoznáme spoločenstvo, ktoré sa rozhodlo bojovať za zachovanie svojich tradícií a pôvodného spôsobu života.
Dokumentárny film, Slovensko, 2015, MP 12+, 65 min.

Nedeľa 14. jún, 16.00 Malý Pán

Malý Pán je sympatický chlapík, ktorý si spokojne nažíva v dutine malého vršku. Jednej noci sa mu však snívá prečudesný sen. Keď sa zobudí, nedokáže sa zbaviť pocitu, že mu niečo chýba. Čo to je, netuší. Vydá sa preto na dlhú cestu plnú dobrodružstva, na ktorej stretne všelijaké rozprávkové bytosti a vďaka ich pomoci sa mu možno podarí nájsť to, čo mu tak chýba... Aj vy ste zvedaví, čo to je?
Rozprávka, rodinný, bábkový, ČR, 2015, SK dabing, 83 min.

Utorok 16. jún, 19.00 Motýle

Na chátrajúcom šľachtickom sídle žije zberateľka motýľov Cynthia s milenkou Evelyn a vo svojom svojbytnom a trochu výstrednom svete sa oddávajú sadomasochistickým hrám. Kinofilná lahôdka sa vyznačuje podmanivou erotickou atmosférou, výraznou hudobnou zložkou a odkazmi na sexploatačné filmy 60. a 70. rokov.
Dráma, Veľká Británia, 2014, MP 15+, CZ titulky, 104 min.

Utorok 23. jún, 19.00 Dior a Ja

Francúzska celovečerná dokumentárna snímka Dior a Ja otvára divákovi dvere do mýtami opradeného sveta módného domu Christian Dior. Nový umelecký riaditeľ Raf Simons práve pripravuje svoju úplne prvú kolekciu haute couture, s ktorou musí celý svet presvedčiť o svojej vízii a vyrovnat' sa s odkazom slávneho zakladateľa značky. Na jej prípravu má len 8 týždňov.
Dokumentárny film, Francúzsko, 2014, MP 12+, CZ titulky, 89 min.

**Katarzia**

piatok 12. jún, 20.00

predpredaj v KIC: 4 €, na mieste 6 €

Katarzia je Katarína Kubošiová, autorka skladieb a textov, ktoré spieva a hrá na gitare. Je po-

etku, prenášajúcou svoje básne do hudby. Hovorí o problémoch vzťahov, zamýšľa sa nad sebou a svojim životom, vývojom, chybami, čím reflektuje a tragikomicky pomenováva problémy každého mladého človeka.

Kino Akropola pripravilo ďalší ročník minifestivalu Amfitheatrum

V sobotu 20. júla bude v Zechenterovej záhrade veselo. Program otvorí o 16.30 krátka prednáška z histórie Zechenterovej záhrady, o ktorej porozpráva Daniel Haas Kianička. Pre deti je pripravené bábkové rozprávka Divadla z domčeka „Ako sa Gašpar takmer kráľom stal“. Po zotmení si pozrieme film Hobit: Bitka piatich armád, ktorý je epickým vyvrcholením dobrodružstiev Bilba Pytlíka, ktorý bojuje nielen o svoj život, ale aj o životy jeho priateľov a budúcnosť Stredozeme.

Podujatie sa bude konať tradične v amfiteátri Zechenterovej záhrady, začiatok podujatia 16.30, divadlo 17.00, film 21.00. Vstup voľný.

V súťaži Blogger roka 2014 bodovali aj Kremničanky

V silnej konkurencii prvého ročníka súťaže Blogger roka si ocenenie odniesli aj dve blogujúce Kremničanky. O svojich blogoch dovtedy nevedeli, stretli sa až na slávnostnom udeľovaní cien.



Martina Trginová s moderátorkou slávnostného odovzdávania cien Kristínou Farkašovou.

Blog je webstránka, ktorá umožňuje autorom publikovať svoje názory alebo skúsenosti. Tieto príspevky sú chronologicky zoradené, autor blogu sa nazýva blogger. Blogovanie sa začalo dostávať do povedomia používateľov internetu koncom 90. rokov 20. storočia, prvá súťaž Blogger roka na Slovensku uskutočnila len tento rok. O titul Blogger roka 2014 bojovalo v jednotlivých kategóriách 510 blogov. Na základe verejného hlasovania si blogy rozdelili spolu celkom 48 562 hlasov. Konečné poradie piatich blogov, ktoré získali najväčší počet hlasov, určila odborná porota. Na odovzdávaní cien sa stretli dve úspešné blogerky z Kremnice.

Kremničanky sa v silnej konkurencii nestratili

V kategórii Cestovanie si spomedzi 47 blogov odniesla za svoj blog Cestovanie svetom 2. miesto Andrea Kunštárová. V špeciálnej kategórii Najlepší blogerský príspevok 2014, kde bolo nominovaných 34 príspevkov, obsadila 3. miesto Martina Trginová. Zaujala svojím článkom Vytúžené sťahovanie, v ktorom opísala svoje skúsenosti so žltáčkou typu E, ktorá ju postihla na Srí Lanke.

Blog o skúsenosti, ktorú by nikto zažiť nechcel

Martina Trginová bloguje od roku 2009. „Blog som si založila, keď som išla prvýkrát do Indie. Po návrate som chvíľu neblogovala, vrátila som sa k tomu až keď som odchádzala do Indie študovať. Sériu siedmich článkov o liečení žltáčky, ktorú som dostala v Indii, no naplno prepukla, keď som bola na Srí Lanke, som písala až neskôr doma v Kremnici,“ hovorí Martina. „Počas žltáčky som si písala denník, ktorý som doma spracovala do blogu. Chcela som, aby sa ľudia ktorí cestujú, nespoliehali na očkovanie, boli opatrní a vážili si svoje zdravie. Svojím spôsobom to bola aj osobná psychoterapia po dlhom liečení,“ hovorí úspešná blogerka, ktorej víťazný príspevok Vytúžené sťahovanie čítalo už viac ako 11 000 ľudí. Jej blog si môžete prečítať na adrese trginova.blog.sme.sk.

Píše, keď má čo povedať

Martina teraz sprevádza turistov predovšetkým po Ázii. Kvôli monzúnovému obdobiu je však momentálne doma v Kremnici. Nudiť sa ale nebude, sprevádza zahraničných

turistov po Slovensku a robieva aj komentované prezentácie fotografií zo svojich výprav po svete. V súčasnosti však blogovanie odsunula na vedľajšiu koľaj. Ostatný príspevok na svojom blogu pridala v auguste minulého roka. „Píšem, keď mám pocit, že mám čo povedať. Už dlhšie ten pocit nemám,“ smeje sa Martina. „Písať o ničom nebudem a miesta, ktoré som navštívila, radšej zhrniem v článku pre nejaký magazín alebo časopis. Výhra v súťaži ma však motivovala, uvidím a možno porozmýšľam nad nejakým novým projektom. Je teraz na mne, ako toto ocenenie premením vo svoj prospech. Vyhrala som síce iba certifikát a dobrý pocit, ale aj tak si to veľmi cením. Je vysoká pravdepodobnosť, že ocenenie bude mať s pribúdajúcimi ročníkmi súťaže vyššiu váhu.“ hovorí Martina Trginová.

Andrea by chcela cestovať a blogovať profesionálne

Andrea Kunštárová momentálne študuje ekonómiu na Viedenskej univerzite v Rakúsku a svoj blog cestovaniesvetom.sk by chcela rozvíjať ďalej. „Či mi blog pomôže v budúcej kariére neviem, ale nebránim sa venovať cestovaniu a blogovaniu aj profesionálne, takže uvidíme.“ Andrea začala blogovať v roku 2012, kedy si povedala, že by bolo dobré podeliť sa o svoje cestovateľské skúsenosti a zážitky s ostatnými. „Cestovanie bolo a stále je mojim najväčším hobbym a keďže som v tom čase už mala čo-to precestované, inšpirácia na jednotlivé články mi nechýbala. Takisto som chcela ukázať čitateľom, že cestovať sa dá aj bez cestovnej kancelárie na vlastnú päsť, čo je častokrát o dosť lacnejšie.“ Andrea bloguje sama, ale uverejňuje aj články svojich čitateľov, kamarátov a známych. „Veľkou pomocou je môj priateľ. On sám síce nebloguje, ale pomáha mi s celým chodom stránky, fotí a sprevádza ma na všetkých dovolenkách a výletoch,“ prezrádza blogerka.

Ocenenie je motiváciou písať ďalej

Andrein blog na seba dokáže zariobiť už teraz. „Niečo zarába cez reklamu, niečo cez partnerské programy a niekedy sa dohodneme aj na spolupráci s inými stránkami, prípadne cestovnými kancelárkami, za čo získame malú odmenu. Čo sa však týka cestovateľských výprav, na tie mi zatiaľ príjem zo stránky nestačí.“ Druhé miesto v súťaži blogerku veľmi potešilo. „Je to prvé ocenenie vôbec, ktoré naša stránka získala, čiže je to motivácia písať naďalej a rozširovať cestovaniesvetom.sk.“ A možno na svojom blogu Andrea spropaguje aj Kremnicu: „Už dávnejšie som si hovorila, že musím začať písať viac článkov aj o Slovensku, pretože je tu veľmi veľa krásnych miest, ktoré stoja za zviditeľnenie a je možné, že začnem práve Kremnicou.“ (51)



Andrea Kunštárová si užíva slnko na Sicílii.

**Kremnické gagy patria medzi najlepšie európske festivaly**

EUROPE FOR FESTIVALS
FESTIVALS FOR EUROPE
EFFE LABEL 2015-2016



Festival humoru a satiry Kremnické gagy bol v máji t. r. zaradený medzi najlepšie európske festivaly a poctený prestížnou značkou EFFE Label 2015 – 2016. Toto medzinárodné označenie udeľuje nová medzinárodná platforma Európskej asociácie festivalov EFFE – Európa pre festivaly, festivaly pre Európu, ktorá spája významné podujatia na základe umenia, rozvoja jeho komunít a európskych hodnôt a súčasne pozýva profesionálov i bežných divákov z celého sveta objavovať a zapojiť sa do siete európskych festivalov. Medzinárodná porota zložená z národných expertov z celej Európy vybrala (na základe prihlášok) tie festivaly, ktoré najviac spĺňali požadované kritériá – vysokú umeleckú kvalitu, zapojenie miestnych umeleckých komunít a významný vplyv na národnej i medzinárodnej úrovni.

Značku EFFE získalo 761 festivalov z 31 európskych krajín. Prijemcovia ponúkajú širokú škálu žánrov a aktivít pre svoje publikum a vďaka rozvoju komunít a kreativity robia z Európy lepšie miesto pre život. Zo Slovenska získalo právo používať toto označenie len šesť festivalov, okrem Kremnických gagov aj Divadelná Nitra, Bábkarska Bystrica, Mélos-Etos, Allegretto Žilina a Istropolitana projekt. V lete vyjde aj on-line Guide to Europe's Festivals, ktorý umožní kontakty a vytvorí európsku komunitu festivalov. Viac na www.effe.eu

zdroj www.gagy.eu

Doplnková výučba na Škole úžitkového výtvarníctva

Súkromná škola úžitkového výtvarníctva (SŠÚV) a Múzeum mincí a medailí (NBS - MMM) sú odborné kultúrne inštitúcie v Kremnici, a preto ich spolupráca má veľa rôznych podôb. Jednou z nich je aj doplnková výučba výtvarného umenia pre študentov súkromnej ŠÚV, ktorú garantuje práve múzeum.

Tretí ročník tohto zaujímavého projektu prebiehal koncom marca 2015 a bol venovaný dvom témam: kresbe a geometrii v umení. Tentoraz o kresbe zasvätené hovorila Mgr. Janka Kolláriková, ktorá s pedagógmi i študentmi tunajšej umeleckej školy spolupracuje v rôznych formách už niekoľko rokov. Geometrická téma bola v tomto roku novinkou a venovala sa jej Mgr. Božena Koreňová, ArtD.

Janka Kolláriková sa okrem práce kustódky a kurátorky fondu výtvarného umenia v NBS - MMM venuje aj vlastnej umeleckej tvorbe. Svoj široký umelecký, ale i filozofický záber využila v sérii prednášok o kresbe, ktoré prebiehali v galerijných priestoroch múzea. Úvod výučbového bloku venovala svetovým dejinám umenia s výstižným prehľadom výtvarných smerov a škôl, ako aj súčasnej ceste k uznaniu kresby ako rovnocennej výtvarnej disciplíny. Tematicky odznali dva okruhy: 1. Portrét a figúra, 2. Krajina. K obojm témam uviedla zaujímavý kresbový materiál zo zbierkového fondu NBS - MMM. Študenti tak



kresba Gejzu Angyala

mali možnosť nahliadnuť do depozitára a oboznámiť sa s dielami významných kremnických umelcov: Vojtech Angyal (1847 - 1928), jeho syn Gejza Angyal (1888 - 1956), Rafael Longino (1891 - 1969), Viktor Hermély (1891 - 1973)

a Jaak Adamson (1938). Kresby uvedených autorov sprevádzané sugestivným výkladom Janky Kollárikovej pôsobili na mnohých študentov motivačne i osviežujúco a odrazilo sa to nielen na školských, ale aj na ich voľno-časových

prácach. Pre študentov 1. ročníka je kresba nosným predmetom, a preto s veľkým záujmom sledovali výklad o kresliarskych grifoch a pritom mali možnosť posúdiť svoje vlastné zručnosti. Študenti vyšších ročníkov sa v súčasnosti veľmi nevenujú kresbe krajiny a práve takéto komorné stretnutia s tvorbou umeleckých osobností nášho mesta ich viedlo k citlivejšiemu videniu sveta okolo nás. Osobitosť a rôznorodosť prejavu mohli vnímať v jednotlivých dielach autorov a to nielen v námete, ale tiež v technických kresbách a ďalších technologických spracovaniach, ktoré sa učili identifikovať.

Božena Koreňová sa venuje výtvarnej geometrii od ukončenia vysokoškolských štúdií a nástupu na SUPŠ v roku 1977, kam prišla učiť na vlastnú žiadosť. Práca s umelecky orientovanými mladými ľuďmi ju inšpirovala k hľadaniu styčných bodov medzi matematikou a umením. Aj keď po 12. rokoch si musela hľadať nové pôsobisko, tejto téme zostala verná doposiaľ. V svojej prednáške, ktorá bola veľmi dobre štruktúrovaná so zaujímavým obrazovým

materiálom, nám prezentovala svoj subjektívny pohľad na dva geometrické svety - na svet geometrie a geometriu sveta. Napätie medzi týmito dvoma svetmi je hybnou silou interakcie medzi vedou a umením už od staroveku. Premyslený geometrický poriadok nájdeme nielen v gotickej architektúre a v kompozícii diel renesančných umelcov, ale i v novodobom výtvarnom umení. Diela M. C. Eschera a V. Vasarelyho sú krásnym prejavom symbiozy vedy a umenia. Zlatý rez je nielen esteticky príťažlivý proporčný vzťah, ale aj matematický vzťah vyjadrený kvadratickou rovnicou. Božena Koreňová svoju pre-



Marian Drugda - variabil

zentáciu zavŕšila exkurzom do súčasného geometrického umenia a definovala pre nás neznámy pojem variabil, ktorý zaviedol súčasný slovenský výtvarník Marian Drugda pre pomenovanie svojich netradičných plastík - reliéfov. Geometria v umení oslovila mnohých a tak na záver prednášky, ktorá odznala na pôde školy pre všetky ročníky, sa vynorila myšlienka participácie našich študentov a pedagógov na príprave jeho výstavy v priestoroch galérie NBS - MMM na jar budúceho roku.

Prednášky mali veľký ohlas nielen u študentov, ale i pedagógov. Všetci veríme, že neboli posledné.



Rafael Longino

kolektív pedagógov

Spoločenská kronika

apríl - máj 2015

rozlúčili sme sa

Slavko Šimon
MUDr. Martin Baránik
Jozefa Neuschlová
Agneša Schmidtová
Anna Wallerová

Ing. Július Pittner
Zita Leštachová
Elena Varchulíková
Ján Stankovič
Ján Segeč

Ružena Lalová
Vilma Balalová
Oto Knapp

Čeť ich pamiatke. Nech odpočívajú v pokoji.

manželstvo uzavreli

Kvetoslav Šarkózy - Jana Oswaldová
Vladimír Vaňo - Mgr. Mária Bachnová
Peter Varga - Michaela Podová
Ing. Marian Sikorai - Monika Deáková
Ing. Gabriel Gajdáč - PhDr. Katerina Veselá
Miloš Pastorok - Katarína Gajdošová
Jozef Babjak - Mgr. Jana Elešová

Želáme veľa lásky a porozumenia na spoločnej ceste životom.

Podakovanie



Ďakujeme všetkým príbuzným a známym, ktorí sa prišli naposledy rozlúčiť s našou mamou, starou mamou a prastarou mamou

Annou Zlatošovou,

ktorá nás navždy opustila dňa 19 apríla 2015. Ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary.

smútiaca rodina

Spomíname



Dňa 14. júna uplynie už 30 rokov, čo nás navždy opustil náš brat a švagor

Jozef Neuschl

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Spomínajú sestry Jana, Lubica a brat Bystrík s rodinami



Dňa 1. júna si pripomenieme nedožitú 70. narodeniny nášho drahého manžela, otca a dedka

pána Jozefa Mistríka.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

manželka a synovia s rodinou



Ako z Tvojich očí žiarila láska, obetavosť a dobrota, tak nám chýbaš a budeš chýbať až do konca života.

Dňa 13. mája uplynulo 10 rokov čo nás opustila naša mama, manželka a starká

Janka Kelemenová

Kto ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku. S láskou spomínajú manžel, dcéra a syn s rodinami

RIADKOVÁ INZERCIA ▼ RIADKOVÁ INZERCIA

PREDAM NOVÉ LIAHNE NA VAJÍČKA, 70 €ur, kletky pre prepelice viac na www.123nakup.eu, tel.: 0907 181 800

O tom, aké boli Gulky v Zechenterke

Bolo upršané sobotné ráno. Nikomu sa veľmi nechcelo z teplej postele, teplomer ukazoval ani nie 10 stupňov. 2. máj býva niekedy aj prívětivejší. Ale, nedá sa pískať. Tímy MMP Kremnica pod vedením Milana Miškóciho a Cremnicium pod taktovkou Miloša Lacka sa už o ôsmej schádzali do Zechenterky, pretože bolo potrebné nachystať sa na pripravenú akciu, rozložiť stany, postaviť plechovky, nastaviť gumišlajdre (praky alebo aj gumipušky), naštartovať perá, zacvičiť rozdochcov.

Mali sa hrať tradičné Gulky v Zechenterke (už po 13. krát) a Strelba z gumipušky (už po 10. krát). O desiatej sa mala akcia začať, všetko bolo nachystané, a – ľudia nikde. Ani slnko, ani ľudia. Organizačné tímy boli nastúpené pod postavenými stanmi, registračné hárky ešte aj o pol jedenástej boli prázdne, iba trocha mokré. Pomaly prestávalo smokliť, ale stále bolo chladno a vlhko. Prvú odvážnu ženu sme zaregistrovali pred jedenástou. Prišla obhájiť minuloročné víťazstvo, získala registračné číslo 1, ale vyzeralo to tak, že nebude mať súperku, že vyhrá kontumačne. Našťastie – nestalo sa tak. Ako sa spoza oblakov postupne predieralo slnko, pribúdalo aj záujemcov – no povedzme si úprimne – prišli najmä skalní vyznávači týchto v Kremnici už tradičných súťažných disciplín. Napokon sme zaregistrovali za mericu súťažiacich. Teda rovných štyridsať detí, žien, mužov aj veteránov. Bývali aj lepšie roky, ale bývalo aj priaznivejšie počasie, povedzme si úprimne. Tymiaň ponúkol možnosť pomedzi

súťaže zahrať si spoločenské hry a zvládnuť pár hlavolamov. Súťaže sa mohli začať. Gulky sa hrali na troch jamkoviskách a strieľalo sa na dvoch strelniciach. O jednoduché občerstvenie pre súťažiacich sa postarali žienky z Cremnicia, v ponuke bol chlieb s masťou a cibuľou, alebo lekvárom a utopence od Marčelíny.

Ráno sa nikomu ani nechcelo veriť, že sa akcia vydarí, že bude zábava. Plechovky pod náporom kameňov rinčali až hrkotali, jemný zvuk ťukancov kovových guľiek bolo počuť iba v sústredenom hlúčkiku kibicov okolo súťažných jamkoviek. Súťažný pavúk sa zapíňal víťazmi aj porazenými, až sa zúžil do posledného slpca. Z každej zo štyroch kategórií (deti, ženy, muži a veteráni) postúpil víťaz do záverečnej súťaže o putovný pohár, ktorý minulý rok získal Peter Greguss. Napokon odmenu víťaza víťazov, teda putovný pohár, si odniesla Klára Kosecová so štartovným číslom 1. Ďalšie výsledky sú:

Kategória Ženy:

1. Kosecová Klára
2. Piatriková Lucia
3. Hužvárová Dana

Kategória Muži:

1. Piatrik Roman
2. Plevka Ondrej
3. Hužvár Miroslav

Kategória Deti:

1. Kostrianová Detmar
2. Tamásfi Samuel
3. Môcová Gabriela

Kategória Veteráni:

1. Béreš Ján
2. Greguss Peter
3. Zelina Ján

Na našej akcii nesmela chýbať tombola, ktorá sa vždy teší veľkému záujmu. Mám dojem, že každému sa čosi ušlo, väčšia či menšia po-



Milan Miškóci (v strede medzi členmi MMP) sa podieľa na organizovaní Guliek už niekoľko rokov.



Radosť na tvárach víťaziek: zľava Dana Hužvárová, Klára Kosecová a Lucia Piatriková
foto: Dominik Roth

zornosť, niekto získal veľký darčekový kôš, iný sadenicu byliniek alebo malý maľovaný pohárik. Celé podujatie Gulky v Zechenterke sa podarilo zorganizovať vďaka spolupráci Centra voľného času Kremnica, Mestskému mládežníckemu parlamentu Kremnica, OZ Cremnicium, OZ TYMIÁN a mesta Kremnica a s veľkou podporou miestnych firiem a dobrých ľudí, ktorým sa chceme poďakovať: Elektro Friebert, Skalka Arena, Relax centrum, COOP Jednota, Hotel Centrál, Reštaurácia Modrý

Kocúr, TYMIÁN, Betty Mršková, Marta Marhavá, Maja Škovragová.

Tak sa mi vidí, že pri dobrej koordinácii a rozložení síl, je možné v Kremnici zorganizovať zaujímavé podujatia. To že sa podarilo organizačnú štafetu odovzdať mladým ľuďom je dobrý signál, že podujatie nezahynie.

zaznamenala a zapísala:
Betty Mršková

Úspešná bilancia súťaží v Centre voľného času

CVČ Kremnica pod vedením Milana Miškóciho úspešne pripravilo deti, ktoré budú Kremnicu reprezentovať na celoslovenských súťažiach.

Čo vieš o hviezdach?



Po absolvovaní mestského, regionálneho a krajového kola, ktoré sa uskutočnilo 28. – 29. apríla v Žiari nad Hronom, Patrik Antony z astronomického krúžku pri CVČ Kremnica, postúpil na celoslovenskú vedomostnú súťaž „Čo vieš o hviezdach?“.

Vystrieľaj si vzduchovku



Počas školského roka 2014/15 členovia streleckého krúžku pri CVČ Kremnica súťažili v Mestskej streleckej lige základných škôl o vzduchovku. Aj keď väčšina z nich sú len žiaci 6. ročníka, bolo vidieť, že sa z kola na kolo stále zlepšujú. Napríklad víťazka mestskej streleckej ligy ZŠ Naďa Bučeková sa zlepšila počas súťaže o 98 bodov.

Aj v budúcom školskom roku pripravíme pre trpezlivých strelcov zaujímavú prvú cenu.
M. Miškóci

Mladí záchranári CO

Súťaž pripravuje žiakov na možné riziká vyplývajúce najmä z pôsobenia následkov živelných pohrôm, havárií, katastrof alebo teroristických útokov s dôrazom na civilnú ochranu, pohyb v prírode, poskytovanie prvej pomoci a hasenie malých požiarov, prispieva k upevneniu návyku poskytnúť pomoc v prípade mimoriad-

nych udalostí, napomáha vytváraniu pozitívnych morálnych vlastností, rozvíja tvorivé odborné-teoretické vedomosti a odborné-technické schopnosti žiakov, rozvíja a upevňuje vzťahy, kolektívnu zodpovednosť, motivuje k záujmovej činnosti, mimoškolskému vzdelávaniu, účelnému a efektívnemu využívaniu voľného času žiakov.



Víťazi oblastného kola v súťaži Mladých záchranárov civilnej ochrany, ktorí postúpili na celoslovenskú súťaž: Matej Kapusta, Valentína Krýzlová, Monika Ertlová a Jozef Podmanický.

Na túto súťaž sme sa rozhodli ísť vďaka príjemným spomienkam z minulého roka, keď sme sa umiestnili na siedmom mieste. Tento rok sme sa vďaka tomu vedeli podoššie pripravovať a doučiť sa veci, ktoré nám nešli. Pripravoval a trénoval nás Milan Miškóci, ktorý nám nepomáhal len so zdravotníckou prípravou a orientáciou s buzolou, ale aj so strelbou zo vzduchovky či s testami. Na súťaži bola

veľmi príjemná atmosféra a všetko bolo pekne zorganizované, za čo samozrejme vďačíme usporiadateľom. /OÚ ZH Odbor krízového centra/. Vďaka našej príprave a snahe sme tento rok obsadili nádherné prvé miesto a taktiež postup na celoslovenské kolo do Košíc. Chceme poďakovať všetkým, ktorí nás podporovali a pomáhali nám s prípravami.

Valentína Krýzlová

Hudba pod diamantovou klenbou

program festivalu

12. 6. Diela barokových majstrov

Peter Michalica – husle
Peter Gulas – čembalo

19. 6. V prítomnosti gitary s ľudskou poéziou

Miloš Slobodník, Karol Samuelčík, Radka Krajčová, Martin Krajčo – gitara
Jana Valocká, Přemysl Boublík – recitácia

26. 6. Štátny komorný orchester Žilina

Leoš Svárovský (CZ) – dirigent
Peter Michalica, Farhad Ashumov (Azerbajdžan), Ryohei Hirono (Japonsko), Hiroaki Goto (Japonsko) – husle
Koncert sa koná v Kostole sv. Františka

3. 7. ALEA hrá Tango

Boris Lenko – bandoneón, akordeón
Daniel Buranovský – klavír
Stanislav Palúch – husle
Ján Krigovský – kontrabas

10. 7. Pri príležitosti 470. výročia pobytu uhorskej kráľovnej Márie v Dome Komorského grófa zaznejú skladby Ave Maria skladateľov minulosti i prítomnosti ako aj Laudate Dominum W. A. Mozarta

Andrea Čajová – Vizvári – soprán
Peter Michalica – husle
Viera Bartošová – klavír

Všetky koncerty začínajú o 19.00 hod.

Zmena programu vyhradená



Pozývame vás na koncert žiakov a učiteľov

20 ROKOV GITAROVEJ HRY v ZUŠ J. L. Bellu Kremnica

chrám svätého Františka
Štefánikovo námestie v Kremnici
17. jún 2015 o 19.00 hod.

Kolkársky klub Kremnica ukončil sezónu na druhom mieste

V súťažnom ročníku 2014 – 2015 odohrali kolkári 10 zápasov, z toho 7 víťazne a 3 s prehrou, čo im zaručilo druhé miesto v súťaži.

Na úspechu sa podieľali hráči: Jozef Žabka, Marek Žabka, Miroslav Oswald, Jozef Golecký, Maroš Brhlík, Milan Schmidt a Roman Kosec. Najlepšími jednotlivcami v súťaži, ktorí odohrali aspoň 5 zápasov sa stali Marek Žabka – 1. miesto (priemer na 100 Hz – 418 koliek), a Jozef Žabka, ktorý skončil na 3. mieste (priemer na 100 Hz – 410 koliek).

Kolkári sa zúčastnili aj turnajov v Podbrezovej, Rimavskej Sobote a Filakove. Dva priateľské zápasy odohrali aj s Hodrušou Hámre. Tu sa počas zimnej prestávky Kremničania zúčastňovali dedinskej ligy, v ktorej odohrali 16 zápasov a celkovo obsadili 1. miesto.



Jednotlivci v 2. lige Stred celkovo: 1. miesto – Marek Žabka, 2. miesto – Ľudovít Koreň ml., 3. miesto – Jozef Žabka
foto: www.kolkybb.estranky.sk

Blahoželám všetkým hráčom, ktorí sa o tento úspech pričínili a súčasne im chcem poďakovať za vzornú prezentáciu nášho mesta. Kolkári by chceli poďakovať mestu Kremnica za posky-

nutie priestorov kolkárne a financií na energie. A veľká vďaka patrí aj spoločnosti ELBA a. s. Kremnica, ktorá poskytla finančné prostriedky na cestovné. Hodu zdar!
Jozef Žabka

Tenisová sezóna 2015 začala

Tenisové súťaže družstiev začali posledný aprílový víkend.

Družstvo mužov „A“ v zápase II. ligy – východ o svojom víťazstve rozhodlo až v záverečnej štvorhre.

II. liga muži východ

ŠKT Kremnica „A“: TC Slávia UPJŠ Košice (A) 4 : 3

Body získali: Marko M., Žufka J. ml., Kollárik E., Marko M. – Kollárik E.

Družstvo mužov „B“ v zápase III. B triedy stredoslovenského regiónu podľahlo favoritom skupiny 1 : 5.

III. B trieda muži

ŠKT Kremnica „B“: TK Banská Bystrica 1 : 5

Body získali: Gajdoš R.

Družstvo žien sa po prvýkrát v histórii kremnického tenisu predstavilo v II. lige žien, kde prehralo v Jaslovských Bohuniciach 0 : 7.

II. liga ženy

ŠK 1928 Blava J. Bohunice : ŠKT Kremnica 7 : 0

Deti do 10 a do 8 rokov sa predstavili na svojich prvých majstrovských zápasoch, ktoré síce prehrali, ale to im určite nepokazilo radosť z hry.

Deti do 10 rokov zmiešané družstvá

ŠKT Kremnica : TK Tennis Centrum Bojnice 1 : 5

Body získali: Kirková A.

Deti do 8 rokov zmiešané družstvá

ŠKT Kremnica „A“: TC Dixon B. Bystrica (B) 1 : 3

ŠKT Kremnica „A“: Lieskovský TC 0 : 3

ŠKT Kremnica „B“: Elán Veľký Krtíš 0 : 3

ŠKT Kremnica „B“: TC Dixon B. Bystrica (A) 0 : 3

ŠKT Kremnica „A“: ŠKT Kremnica „B“ : 3 : 0

Body získali: Reichel M., Hric R., Reichel M. – Hric R.

ŠKT Kremnica

výkon hráča		výkon hráča	
1. kolo	Kremnica 407 M. Žabka	–	Filakovo 350 J. Pastoráková
2. kolo	Kremnica 394 J. Žabka	–	Rim. Sobota 365 M. Hartwigová
3. kolo	Kremnica 418 M. Žabka	–	Jelšava 403 Ľ. Koreň
4. kolo	Zvolen. Slatina 366 J. Ondriha	–	Kremnica 369 M. Oswald
5. kolo	Plešivec 446 O. Dudaš	–	Kremnica 452 M. Žabka
6. kolo	Filakovo 421 P. Pastorak	–	Kremnica 431 M. Žabka
7. kolo	Rimavská Sobota 450 J. Vanek	–	Kremnica 485 J. Žabka
8. kolo	Jelšava 461 st. Koreň	–	kremnica 405 J. Golecký
9. kolo	Kremnica 405 M. Brhlík	–	Zvol. Slatina 384 O. Pleva
10. kolo	Kremnica 427 M. Žabka	–	Plešivec 371 V. Lipták

Tabuľka 2. ligy STRED 2014/2015

por.	družstvo	počet zápasov	výhry	remízy	prehry	skóre	priemer koliek na zápas	získané body
1	Zvolenská Slatina	10	7	1	2	88,5 : 51,5	1570	15
2	Kremnica	10	7	0	3	89,5 : 50,5	1586	14
3	Plešivec	10	6	1	3	82,0 : 58	1580	13
4	Filakovo	10	5	0	5	62,5 : 77,5	1536	10
5	Jelšava	10	4	0	6	65,0 : 75,0	1522	8
6	Rimavská Sobota	10	0	0	10	32,5 : 107,5	1493	0

Úspechy našich žien na pohárových súťažiach a na majstrovstvách Slovenska



Postupné narastanie počtu pretekárk v kulturistickom oddieli TJ Kremnica nás posúva medzi najsilnejšie oddieli v rámci Slovenska.



Ženská reprezentácia sa dosiahnutými výsledkami na ME a MS každý rok radí do TOP trojky. Konkurencia na Slovensku preto vytvára veľké možnosti pre postupné napredovanie našich pretekárk až po reprezentačný dres.

Na svoju prvú súťaž sa pripravila aj Katarína Gallina v kategórii bikiny fitness žien. Po polročnom tréningu v našom oddieli mala svoju premiéru dňa 25. apríla 2015 v Bratislave na medzinárodnej pohárovej súťaži Mozoláni Classic v

Istropolise. Jej premiérové 8. miesto môžeme hodnotiť ako veľmi dobrý výsledok. Jej súperkami boli druhá z majstrovstiev sveta a víťazka Arnold Classic Olívia Pohánková, ako aj česká reprezentantka Daniela Bečková. Od finálovej šestky ju delili len dva body. Druhá časť našej výpravy išla dňa 26. apríla 2015 do Maďarska na medzinárodnú súťaž Bio Tech Fit Balance International CUP Budapešť. Obidve naše pretekárky Lenka Borchová a Martina Bronišová súťažili v kategórii body fitness nad 168 cm. Svojím súperkam zo štyroch krajín dali len minimálne šance a skončili na vynikajúcom 2. a 4. mieste. Nezostal nám žiaden čas na oslavu, lebo už o týždeň nás čakali majstrovstvá Slovenska.

Po tretí raz sme cestovali do Nitry, kde Iveta Chrtanová pod hlavičkou SAKFST

dňa 2. mája 2015 usporiadala Majstrovstvá Slovenska vo fitness, body fitness, bikiny fitness, women's physique a men's physique. Súťaž sa už druhý rok konala v Mestskej športovej hale na ulici Dolnočermánska. Majstrovstvá Slovenska mali veľmi vysokú športovú a spoločenskú úroveň a zúčastnilo sa ich 173 pretekárov. Z nášho oddielu sa ako prvé na súťažné pódium dostali Martina Bronišová a Lenka Borchová v kategórii body fitness nad 165 cm. Martina Bronišová sa po veľmi dobrom výkone dostala do večerného finále, kde obsadila konečné 5. miesto. Lenka Borchová nezopakovala dosiahnutú formu z Budapešti a obsadila „len“ 9. miesto. Vieme o nedostatkoch a chybe v poslednej fáze prípravy a vieme ich do ďalších pretekov odstrániť. Tretia naša pretekárka Katarína Gallina v

kategórii bikiny fitness žien na svojej druhej súťaži obsadila veľmi cenné 8. miesto a od finálového šiesteho miesta ju delil len minimálny počet bodov. V jej kategórii mala dve pretekárky, ktoré boli nominované na ME do Španielska.

Prístup našich žien v príprave na jarné súťaže bol veľmi dobrý. Touto cestou im chcem poďakovať za úspešnú reprezentáciu mesta Kremnica a zároveň chcem poďakovať aj firme ELBA a. s. za prejavenu dôveru a finančnú podporu Kulturistickému oddieli TJ Kremnica. V príprave na jesenné pohárové súťaže sú už Martina Bronišová a Katarína Gallina. Lenka Borchová si chce dať súťažnú prestávku, ale verím že jej návrat na súťažné pódia bude opäť veľmi úspešný.

Ján Ďurian
predseda a tréner oddielu

Charitatívny beh pre zdravie Tomáška

Tradícia charitatívnych behov v Kremnici pokračovala 7. mája tohto roka svojim 4. ročníkom, tentoraz pod názvom „Zabehni Tomáškovi zdravie“.

Prvé dva ročníky sa konali na krosových tratiach na Skalke, v roku 2012 „Zabehni Saške zdravie“, v roku 2013 „Zabehni Sibylke zdravie“, vlni v pretekoch „Zabehni Matejovi zdravie“ i tento rok bežci pretekali v behu do vrchu na trase zo Štefánikovo námestia v Kremnici (nadm. výška 550 m) k rozhľadni na Krahulskom vrchu (nadm. výška 950 m). Trať meria 2,3 km, má prevýšenie 400 m. Myšlienka organizovať takéto bežecké podujatia s ušľachtilou myšlienkou finančne a morálne pomôcť tým, ktorí to potrebujú, skrsla v hlave slovenského reprezentanta v behu na lyžiach z MKL Kremnica, účastníka dvoch seniorských a niekoľkých mládežníckych svetových šampionátov, štvornásobného majstra SR v šprinte mužov, od minulého roka poslanca MsZ v Kremnici Martina Kapša. Výraznú pomocnú ruku mu poskytli jeho priatelia a materský klub – Mestský klub lyžiarov Kremnica.

Tohtoročný charitatívny beh mal byť pôvodne ve-



Najrýchlejšia trojica v kategórii mužov do 39 rokov i v absolútnom poradí.

novaný mladému Kremničanovi Petrovi Kožuchovi, ktorý však svoj boj so zákerným onkologickým ochorením prehral. Jeho pamiatku si uctila spolu s ostatnými bežcami zdolanie náročnej trate aj jeho priateľka Lenka Katrenčinová zo Žiliny. Šancu tak dostal následne Tomáško Florovič, ktorý sa narodil len niekoľko dní pred podujatím s diagnózou

PEC, nazývanou aj „konská noha“. Pomôcť mu má operácia vo Viedni a tak rodine Tomáška venovali organizátori tisíc Eur, pochádzajúcich zo štartovného, príspevkov pretekárov a sponzorov. Preteky odbehol i Tomáškov otec Ľuboš Florovič.

Absolútne najrýchlejší bežec Erik Urgela, účastník tohtoročného svetového šampionátu v klasických

lyžiarskych disciplínach vo švédskom Falune obhájil minuloročné prvenstvo a o jednu sekundu zlepšil svoj traťový rekord. Celkom dobehlo do cieľa 49 bežcov a bežkyň, možnosť mali absolvovať trať aj záujemci turistickým pochodom, bežali i deti na Štefánikovom námestí.

Výsledky:

Muži do 39 rokov (23 klasifikovaných): 1. Erik Urgela 16:50; 2. David Brunn 17:32; 3. Michal Polačko 18:12 (všetci MKL Kremnica)

Ženy do 39 rokov (7): 1. Monika Bieliková 23:25; 2. Timea Mazúrová 24:31 (obe MKL Kremnica); 3. Patrícia

Habová (Moji ľudia) 25:46

Muži 40-roční a starší (19): 1. Vladimír Buchal (AK MŠK Žiar nad Hr.) 18:27; 2. Ján Néger (KBL Martin, bývalý Kremničan a odchovanec kremnického lyžovania) 19:07; 3. Pavol Urgela (Inter Horná Ves) 19:37

Jožef Mecele

Mierovú pochodeň v Kremnici ponesie Martin Kapšo

Mierová pochodeň putuje z krajiny do krajiny, od človeka k človeku, od srdca k srdcu. Medzinárodný tím bežcov ju nesie a odovzdáva všetkým, ktorí sa chcú k tejto myšlienke pripojiť.

Mierový beh je najdlhší štafetový beh s horiacou pochodňou, ktorý prebieha cez viac ako 140 krajín sveta. Jeho poslaním je prekonať kultúrne a náboženské hranice medzi jednotlivými národmi, ľuďmi alebo hranice v nás samých. Je inšpiráciou k hľadaniu toho, čo nás spája, čo v skutočnosti vyjadruje slovo "mier" a ako ho môže každý z nás v bežnom živote naplniť.

Kremnicou bude Miero-

vá pochodeň prechádzať 5. júna o 15.50 a pripojí sa k nej športovec a poslanec mestského zastupiteľstva Martin Kapšo. S Mierovou pochodňou môže bežať, alebo ju len na chvíľu podržať a vložiť do nej svoje želanie pre ostatných, môžete aj vy. Každý sa môže pridať k mnohým významným osobnostiam a k miliónom ľudí na celom svete, ktorí držali pochodňu od vzniku Mierového behu v roku 1987. Medzi osobnosti,

ktoré niesli Mierovú pochodňu patrí aj bývalý prezident Slovenskej republiky Michal Kováč, operný spevák Peter Dvorský, vodný slalomár Elena Kaliská a Michal Martikán alebo tenista Dominik Hrbatý.

Mierový beh nepropaguje ani nepodporuje žiadny politický názor, či náboženské vyznanie. Snaží sa podporovať slobodu, toleranciu a porozumenie v spoločnosti.

Silver Jurtinus

Mestský mládežnícky parlament Kremnica

Vás pozýva na

Festival Spoločenských Hier A Hlavolamov

Kedy? 18,19,20.6.2015 (štvrtok, piatok, sobota)

Kde? Vo veľkej sále MsKS v Kremnici

O koľkej? Od 8:00 do 16:30

Budeme sa hrať známe aj neznáme zábavné spoločenské hry. A taktiež si aj zasúťažíme.

Súťaž v skladaní Rubikovej kocky

- V sobotu (20.6.2015)
- Registrácia - 8:00-10:00
- Začiatok súťaže o 11:30

Turnaj v SCRABBLE

- V piatok (19.6.2015)
- Registrácia - 13:00-14:00
- Začiatok súťaže o 14:00
- Štartovné 0,50€

Viac info na www.fshah.estranky.sk

Spoluorganizátori:

CVC Kremnica, TYMIÁN, Ekologické Vzdelávacie Mládežnícke Centrum

Sponzori:

ihrysko, ALLTOYS, Dino, DRÁČIK, WOW TOYS

Z KREMNICICE

MÁJ
2015



kreslený komix na pokračovanie

INZERCIA

**A
K
C
I
A**

ARMY SHOP SKLENÉ

KAPSAČE BDU	10,90 €
VOJENSKÝ SPACÁK	11,60 €
BATOH ASSAULT 1	25,80 €
KLOBÚK TEXAS	
NEVADA ARIZONA	13,80 €

Ut., str., štvr.: 14.00 - 18.00 hod.
Sobota: 09.00 - 13.00 hod.
Telefón: 0902 584 948